

DISASTER PROFILE



ปีที่ 6 เล่มที่ 10 มิถุนายน 2563

สารบัญ

Intensive Interview

การฝึกการป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย
แบบบูรณาการ พ.ศ.2562
(IDMEx 2019)
กรณีภัยจากคลื่นสึนามิ

VOL.
10

Special
Scoop!

ระบบบริหารจัดการข้อมูล
สารสนเทศในภาวะวิกฤติ
(Crisis Information
Management System : CIMS)

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย



Disaster PROFILE

สารบัญ



กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
กระทรวงมหาดไทย

EXECUTIVE SUMMARY

Unsurpūbīrah

ประเทศไทยมีกลไกในการจัดการสาธารณภัย ภายใต้พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 โดยมีแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2558 เป็นแผนหลักในการขับเคลื่อนการจัดการสาธารณภัยของประเทศที่สอดคล้องกับนโยบายระดับโลกภายใต้บริบท “การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management)” ซึ่งแผนดังกล่าวได้กำหนดกลยุทธ์มุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย โดยให้มีการจัดการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขึ้นเป็นประจำ เพื่อเป็นกิจกรรมหนึ่งในการเตรียมความพร้อมรับมือสาธารณภัย ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562-2565) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้จัดให้มีการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระดับพื้นที่เพื่อเป็นเครื่องมือให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ สามารถนำไปใช้ในการจัดการภาวะฉุกเฉิน ได้แก่ การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขนาดเล็ก ระดับ 1 และขนาดกลาง ระดับ 2 การฝึกระดับจังหวัด จำนวน 76 จังหวัด ซึ่งเน้นกลไกการจัดการภาวะฉุกเฉินผ่านศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดและอำเภอ นอกจากนี้ยังจัดให้มีการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขนาดใหญ่ ระดับ 3 และร้ายแรงอย่างยิ่งระดับ 4 โดยการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ (ระดับชาติ) เน้นการฝึกร่วมระหว่างหน่วยทหาร พลเรือน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ ภาคเอกชน องค์กรสาธิตกุล เครือข่ายอาสาสมัครและจิตอาสาภาคประชาชน

การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ พ.ศ.2562 (IDMEx 2019) กรณีภัยจากคลื่นสึนามิ ระหว่างวันที่ 24 มิถุนายน - 8 กรกฎาคม 2562 เป็นการฝึกในระดับ 4 ภายใต้สถานการณ์สมมติกรณีการเกิดแผ่นดินไหวในมหาสมุทรอินเดีย โดยมีวัตถุประสงค์การฝึก เพื่อทดสอบแผนเผชิญเหตุสึนามิระดับจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน และทดสอบกลไกกระบวนการจัดการสาธารณภัยตามภารกิจที่เกี่ยวข้อง 11 กิจกรรม ได้แก่ 1) การติดตาม เฝ้าระวัง และแจ้งเตือนภัยสึนามิ รวมถึงการยืนยันการสิ้นสุดคลื่นสึนามิ 2) การอำนวยความสะดวกในการอพยพ 3) การจัดการศูนย์พักพิงรองรับการอพยพ 4) การสถาปนาระบบสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน 5) การประเมินผลกระทบจากสึนามิและความจำเป็นเร่งด่วนในการจัดการ 6) การค้นหาช่วยเหลือ กู้ภัย และการปฏิบัติการทางการแพทย์ 7) การจัดการผู้พลัดหลง สูญหาย และการจัดการศพผู้เสียชีวิต 8) การประชาสัมพันธ์ในภาวะฉุกเฉินและการสื่อสารสาธารณะ 9) การประสานกับหน่วยงานต่างประเทศ และองค์กรระหว่างประเทศ 10) การดำเนินการเกี่ยวกับประชาชนจิตอาสา และการจัดการโรงครัวพระราชทาน และ 11) การฟื้นฟูระบบนิเวศ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งรวมถึงแหล่งโบราณสถาน โดยมีการฝึก 3 รูปแบบ คือ 1) การฝึกบนโต๊ะ (Tabletop Exercise : TTX) 2) การฝึกเฉพาะหน้าที่ (Functional Exercise : FEX) และ 3) การฝึกปฏิบัติ (Drill)

การประเมินผลการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ พ.ศ. 2562 (IDMEx 2019) ในครั้งนี้ได้นำรูปแบบการประเมินแบบซิป หรือ CIPP Model มาใช้ในการประเมินการฝึก ในช่วงก่อนฝึก ขณะฝึก และหลังการฝึก โดยการสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องในลักษณะการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR) ในด้านกระบวนการจัดการฝึกซึ่งผลการประเมินทำให้ทราบจุดเด่น (Strength) และจุดด้อย (Weakness) ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข / พัฒนา จากการฝึกในประเด็นเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสาร การประสานความร่วมมือ และการสั่งการในการฝึกซ้อม ซึ่งจะสามารถนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติงาน และการเตรียมการฝึกในครั้งต่อไป

MESSAGE FROM Director General สารจากอธิบดี

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2562-2565) และแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2564 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติที่มีประสิทธิภาพในการรับมือภัยคุกคามในรูปแบบต่าง ๆ โดยให้หน่วยงานทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในลักษณะประชารัฐ

การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ พ.ศ.2562 (IDMEX 2019) เป็นกิจกรรมหนึ่งในการทดสอบระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติดังกล่าว ในด้านการบริหารจัดการสาธารณภัย ซึ่งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้จัดการฝึกร่วมกับหน่วยงานทหาร หน่วยงานพลเรือน ภาคเอกชน ภาคประชาชน รัฐวิสาหกิจ อาสาสมัครจิตอาสา และหน่วยงานระหว่างประเทศ ดำเนินการในรูปแบบการฝึกบนโต๊ะ (TTX) การฝึกเฉพาะหน้าที่ (FEX) และการฝึกปฏิบัติ (Drill) ช่วงเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม 2562 ในพื้นที่จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน และกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลจากการฝึกทำให้ได้เห็นภาพความเชื่อมโยงของกลไก กระบวนการต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานด้านการจัดการสาธารณภัยของประเทศ ตั้งแต่ในระดับพื้นที่ไปจนถึงระดับชาติ การปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ และเครือข่ายอาสาสมัครที่เข้าร่วมการฝึก โดยเฉพาะการปฏิบัติงานของจิตอาสาภัยพิบัติและภาคประชาชน ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการสาธารณภัยของประเทศในรูปแบบเครือข่ายมากยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต



อย่างไรก็ตาม ขอให้ผู้ปฏิบัติงานได้นำผลการประเมินการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ พ.ศ. 2562 (IDMEX 2019) กรณียกจากคลื่นสึนามิ จากวารสาร Disaster Profile เล่มนี้ ไปปรับใช้และพัฒนาการปฏิบัติงานในส่วนที่ตนรับผิดชอบ รวมถึงการพัฒนาแนวทางใหม่ ๆ ที่สนับสนุนให้การฝึกในครั้งต่อไปมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะประเด็นเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยงและการจัดลำดับความเสี่ยงเพื่อการตัดสินใจในการจัดการสาธารณภัย การพัฒนาและจัดทำแนวทางปฏิบัติระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ประชาชนจิตอาสา และหน่วยงานระหว่างประเทศ ผนวกไว้ในแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับจังหวัด รวมถึงการจัดฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยของจิตอาสา

จึงขอฝากให้ทุกท่านได้อ่านหนังสือเล่มนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านผู้อ่านจะนำแนวคิดที่เป็นประโยชน์นี้ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานต่อไป

นายชยพล ธิติศักดิ์

อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

มิถุนายน 2563

EDITORIAL

unบรรณาธิการ

สวัสดีท่านผู้อ่านวารสาร Disaster Profile (วารสารสาระภัย) ทุกท่าน



นายสหรัฐ วงศ์สกุลวิวัฒน์

หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดน่าน

รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและความร่วมมือระหว่างประเทศ

มิถุนายน 2563

วารสารฉบับนี้เป็นฉบับที่ 10 ส่วนวิจัยและพัฒนาสำนักวิจัยและความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ขอนำเสนอเกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ พ.ศ. 2562 (IDMEx 2019) กรณีภัยจากคลื่นสึนามิ ซึ่งเป็นภัยระดับ 4 ภายใต้สถานการณ์สมมติการเกิดแผ่นดินไหวในมหาสมุทรอินเดีย การประเมินนี้เน้นการประเมินผล “ประสิทธิภาพโครงการ” โดยการประยุกต์ใช้แนวคิดการประเมินแบบต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ และรูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) มาประเมินบริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากบุคคลที่เกี่ยวข้องในการฝึก เพื่อประเมินผลภาพรวมของการฝึกเกี่ยวกับระบบ/กลไกต่าง ๆ ได้แก่ 1) แผนเผชิญเหตุสึนามิระดับจังหวัดของ 6 จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน ประกอบด้วย จังหวัดกระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง และจังหวัดสตูล 2) กระบวนการแจ้งเตือนภัยและอพยพประชาชน การบัญชาการเหตุการณ์ การประสานการปฏิบัติ การจัดการผลกระทบและบรรเทาทุกข์ 3) การประสานงาน การสั่งการในการจัดการสถานการณ์ของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ส่วนหน้า) ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดทั้ง 6 จังหวัด และ 4) การบูรณาการการปฏิบัติในการใช้ทรัพยากร เครื่องมือ กำลังพลของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงจิตอาสา ในการปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบ

บทวิเคราะห์จากการประเมินผลการฝึกจะทำให้ท่านผู้อ่านได้ทราบถึงจุดเด่น (Strength) และจุดด้อย (Weakness) ของการฝึกหลายประเด็นที่สามารถนำมาพัฒนาวางแผนการฝึกซ้อมในอนาคต รวมถึงการประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริงให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังมีสถิติพิเศษเกี่ยวกับระบบบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศในภาวะวิกฤติ (Crisis Information Management System : CIMS) ซึ่งเป็นระบบที่ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอกถึงประสิทธิภาพในการสนับสนุนข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดการสาธารณภัย

ท้ายนี้ ผมขอขอบคุณท่านผู้อ่านที่ได้สะท้อนความคิดเห็นผ่าน Reader's Voice ฉบับที่ 9 ไว้ ณ โอกาสนี้ หากท่านผู้อ่านมีข้อเสนอแนะประการใด สำนักวิจัยและความร่วมมือระหว่างประเทศจะรับมาปรับปรุงให้หนังสือเล่มนี้มีคุณภาพยิ่ง ๆ ขึ้นไป สามารถติดต่อได้ที่ โทร. 0 2637 3650 เรายินดีรับฟังและนำมาปรับปรุงแก้ไขครับ

READER'S VOICES



Disaster Profile (วารสารสาระภัย) ปีที่ 5 เล่มที่ 9 ฉบับเดือนพฤษภาคม 2562 ประกอบด้วยเนื้อหา นวัตกรรม เพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติตามนโยบาย Thailand 4.0 และสัปดาห์พิเศษ Thailand 4.0 : การแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติเพื่อความยั่งยืน ทีมงานได้คัดเลือกข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่ดี มีประโยชน์ เพื่อปรับปรุง

นายธีรยุทธ์ จันทร์ดิษฐ์วงศ์
ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
เขต 17 จันทบุรี

เนื้อหาสาระ ครอบคลุมในทุกมิติ โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมก่อนเกิดภัย ซึ่งเป็นการสร้างความเข้าใจ ความเชื่อมั่นในองค์กรให้ประชาชนได้รับรู้รับทราบและ เกิดความเข้าใจในบริบทของตัวเอง เพื่อรับมือกับภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งเป็นแนวทางปฏิบัติได้อย่างชัดเจน และมีการบูรณาการที่เป็นมาตรฐาน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สัปดาห์พิเศษ สิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการนำนวัตกรรม เพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ คือ หน่วยงานภาครัฐ และภาคเครือข่าย จะต้องทำให้ประชาชนตระหนัก และสามารถเตรียมความพร้อมอยู่กับภัยโดยไม่เกิดความกังวลก่อนเมื่อประชาชนรับรู้และเข้าใจการเปลี่ยนแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่ยั่งยืนนั้นไม่ยาก หากประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน

นางจรัส ยะเยื่อ
ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
เขต 3 ปราจีนบุรี

เนื้อหาสาระ พัฒนาขึ้นมากจับต้องได้ตอบโจทย์การลดความเสี่ยงในภาวะปัจจุบันได้ดีมาก สัปดาห์พิเศษ ชอบ Caption for Changing life ของผู้นำเทคโนโลยีโลกดิจิทัล หลายคน เช่น แจ็ค หม่า, คุณธนินท์ เจียรวนนท์, Bill Gates, Steve Jobs, ผู้ก่อตั้ง ebay.com องค์กรความรู้จากวารสาร สามารถใช้เป็นข้อมูลในการสร้างนวัตกรรม เทคโนโลยีปัจจุบัน ทำให้งานยาก ๆ ง่ายขึ้นหลายเท่าตัวแค่เรารู้จักใช้มัน ข้อสังเกต เอกสารดีมีคุณค่ามาก แต่ปริมาณการแจกจ่ายน้อยมาก ควรเพิ่มปริมาณแจกจ่ายให้มากขึ้น เพื่อเป็นการขยายองค์ความรู้ และเป็นการ PR ปลูก.

นางสาวมนัสสุนันท์ มงคลร้อย
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ปภ.

เนื้อหาสาระ ปภ. มีการพัฒนาและคิดค้นประดิษฐ์นวัตกรรมเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สัปดาห์พิเศษ ปภ. มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศใช้เป็นเครื่องมือในการวางระบบการบริหารจัดการสาธารณภัย และพัฒนาบุคลากร องค์กรสู่การเป็น ปภ. 4.0 เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เกิดความยั่งยืนต่อไป องค์กรความรู้จากวารสาร ควรมีการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ หรือพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมเดิม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการประชาชน ลดต้นทุนการใช้ทรัพยากร และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความสามารถในการแข่งขัน

นายสุนทร ปัตตุลี
วิศวกรโยธาชำนาญการพิเศษ
ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 7 สกลนคร

เนื้อหาสาระ เป็นการนำเสนอความรู้ด้านวิชาการ ที่มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ที่เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจน กระตุ้นให้ส่วนอื่น ๆ สร้างสรรค์นวัตกรรม สัปดาห์พิเศษ เป็นการนำเสนอตัวอย่างที่ทำแล้วสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ บูรณาการเครือข่ายสร้างความยั่งยืนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามนโยบาย Thailand 4.0 ซึ่งในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของข้าราชการกรม ปภ. ก็ จะพยายามคิดค้นนวัตกรรมเพื่อพัฒนางาน ปภ. ต่อไป องค์กรความรู้จากวารสารสามารถเป็นข้อมูลในแผนการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน (SOP) ควรที่จะเชิญชวนเจ้าหน้าที่คิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการใช้เทคโนโลยี มาพัฒนางาน ปภ. สามารถต่อยอดโดยนำเทคโนโลยีใหม่ไปใช้ในการจัดการภัยพิบัติกรณีเพลิงไหม้ ใช้คุณภาพสูง วางแผนการเข้าออกพื้นที่ลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ



นายอนุตร ปางพุดพิงษ์
หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์และการจัดการ
สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสมุทรสาคร

เนื้อหาสาระ นำนวัตกรรม เทคโนโลยี และงานวิจัยมาพัฒนา อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องจักรต่าง ๆ ที่ใช้ในงานกู้ภัย เพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย อันนำไปสู่ การเป็นประเทศปลอดภัยและน่าอยู่อย่างยั่งยืน **สรุปพิเศษ** เป็นการนำนโยบาย Thailand 4.0 ไปสู่ การปฏิบัติ โดยการใช้แนวทางการประสานพลังประชารัฐเป็นตัว ขับเคลื่อน มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน องค์ความรู้จาก วารสาร สามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการรวบรวมข้อมูล นำเทคโนโลยีมาใช้ในการติดตามวิเคราะห์สถานการณ์พื้นที่เสี่ยงภัย



นายกฤษณะ แก้วสว่าง
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดลพบุรี

เนื้อหาสาระ เป็นการนำองค์ความรู้และการใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานและประชาชน เพื่อที่จะช่วยเหลือ พี่น้องประชาชนที่เกิดเหตุ และช่วยส่งเสริมให้วินัยกรรมการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญในการ ที่จะนำไปสู่การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ **สรุปพิเศษ** สามารถ ทำให้ประชาชนนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และเพื่อส่งเสริมองค์ ความรู้ให้แก่ประชาชนในชุมชน เพื่อให้ประชาชนนั้นสามารถนำวัสดุ อุปกรณ์ เหลือใช้หรือ ที่มีอยู่แล้วนำมาใช้ในการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด องค์ความรู้จากวารสาร สามารถใช้เป็นข้อมูลในโครงการเสริมสร้างศักยภาพให้กับชุมชน



นางสาวศิริพันธ์ นุ่นชนะ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักงาน ปก. จังหวัดนครสวรรค์ สาขาตากฟ้า

เนื้อหาสาระ ดีเยี่ยม สามารถทำให้เกิดความเข้าใจ ถึงแนวทาง การพัฒนาประเทศไทยไปสู่ Thailand 4.0 โดยกรม ปก. ได้กำหนด วาระ ปก. 4.0 ในการดำเนินการจัดการสาธารณภัยอย่างยั่งยืน ประกอบกับการนำนวัตกรรม เทคโนโลยี และงานวิจัยเพื่อเสริมสร้าง ศักยภาพการจัดการสาธารณภัยของประเทศ ทำให้ผู้อ่านวารสาร สามารถมองเห็นศักยภาพของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักร่วมกับพลังประชารัฐขับเคลื่อนกลไก การจัดการสาธารณภัย อันจะนำไปสู่การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ได้อย่างเป็นรูปธรรม **สรุปพิเศษ** เนื้อหา มีประโยชน์อย่างยิ่ง ทำให้ ผู้อ่านวารสารสามารถเข้าใจถึงแนวทางและกรอบในการดำเนินงาน เพื่อการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ เพื่อความยั่งยืนในส่วนที่ เกี่ยวข้องกับภารกิจของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อย่างชัดเจน



นายสันติภาพ นาคเกษียร
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครนายก

เนื้อหาสาระ ชัดเจน และมีความเข้าใจในการรอบการดำเนินงาน ในการนำนวัตกรรมด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและ เทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนการจัดการ สาธารณภัย ลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติตามนโยบาย Thailand 4.0 และกรอบการดำเนินงานแผนใด **สรุปพิเศษ** ทำให้ทราบ แนวคิดและทิศทางในการนำนโยบาย 4.0 ในส่วนการจัดการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแปลงไปสู่การปฏิบัติ สามารถ นำความรู้ดังกล่าวมาประยุกต์ ต่อยอดในการปฏิบัติงานในพื้นที่ได้ อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น องค์ความรู้จากวารสาร สามารถนำมา ประยุกต์ต่อยอด และใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานกับ งานด้านสาธารณภัยต่อไป



นายเดช บำรุงหงษ์
หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์และการจัดการ
สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครพนม

เนื้อหาสาระ ภาพประกอบดีมาก สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล Thailand 4.0 การประสานพลังประชารัฐ มีแนวคิดนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ออกมาสู่สังคมในการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยที่มีประสิทธิภาพ **สรุปพิเศษ** เห็นด้วยอย่างยิ่งกับ แนวคิด Nationalization คือการเอาทรัพย์สินของประชาชนมาเป็น ของรัฐชั่วคราว ในการจัดการสาธารณภัย โดยรัฐสนับสนุน ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เช่น ค่าขนย้ายเครื่องมือ อุปกรณ์ ค่าแรง ค่าน้ำมัน ค่าอาหาร ที่พัก และอื่น ๆ ตามสมควร องค์ความรู้จากวารสาร สามารถใช้เป็นข้อมูลจัดทำแผนป้องกันระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และท้องถิ่น เป็นการจุดประกายให้มีการพัฒนาเครื่องมือ อุปกรณ์ ในการจัดการสาธารณภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการร่วมมือ ทั้งภาครัฐ ประชาชน และเอกชน สามารถต่อยอดในการบูรณาการ ความร่วมมือในการผลิตคิดค้นนวัตกรรม รวมทั้งการบูรณาการ การนำไปใช้จัดการสาธารณภัยร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ



นางสาววรรณนิภา สุขสถิตย์
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดฉะเชิงเทรา

เนื้อหาสาระ ทำให้เจ้าหน้าที่ ปภ. ที่อยู่ระดับจังหวัดมีความรู้ และรู้จักนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยพัฒนาขึ้นมา เพื่อนำไปถ่ายทอดความรู้แก่ประชาชน และประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ของ ปภ. จังหวัด สก๊อปพิเศษ สามารถประยุกต์ นำความรู้แปลงไปสู่การปฏิบัติได้ในพื้นที่ระดับจังหวัด หรือสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในยามฉุกเฉิน องค์ความรู้จากวารสารสามารถต่อยอดกิจกรรมอื่น ๆ กล่าวคือ เพิ่มความรู้บุคลากรในสำนักงาน หากมีโอกาสก็สามารถเผยแพร่ให้ประชาชนรับรู้ได้ และใช้ประกอบการเขียนโครงการเสนอของบประมาณได้



นางสาวลัดดาวัลย์
บรรณารักษ์ปฏิบัติการ
สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เนื้อหาสาระ ดีมาก มีความชัดเจน เข้าใจถึงความหมายและความสำคัญของ Thailand 4.0 สู่แนวทางการพัฒนานวัตกรรม ซึ่งสามารถนำมาใช้จัดการด้านสาธารณภัยได้อย่างน่าสนใจ และมีการดำเนินงานที่ครอบคลุมทุกด้าน สก๊อปพิเศษ การเรียบเรียงเนื้อหาควรสอดคล้องกับคอลัมน์สัมภาษณ์พิเศษ โดยเน้นผู้ให้สัมภาษณ์ก่อนข้อความอธิบายนโยบาย เพราะจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายขึ้น แต่โดยรวมแล้วมีองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์อย่างมาก เกี่ยวกับการขับเคลื่อนตามแนวทางสานพลังประชารัฐที่มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง



นายธิดิกร เกื้อสุข
วิศวกรโยธาชำนาญการพิเศษ
ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 18 ภูเก็ต

เนื้อหาสาระ เป็นการส่งเสริมให้เกิดความรู้นวัตกรรมใหม่ ๆ กับการรับมือภัยพิบัติให้มีความสมบูรณ์และปลอดภัย 100% ภาพบรรยายอาจไม่สอดคล้องกับเนื้อหา/แนวคิดนวัตกรรม สก๊อปพิเศษ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศ การเลือกใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้พัฒนาประเทศ โดยมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ภาคีเครือข่าย ให้มีความรู้ และมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เพื่อความเข้มแข็งของสังคม องค์ความรู้จากวารสาร สามารถใช้เป็นข้อมูลจัดทำแผนงาน การเก็บข้อมูลรณบรรทุกน้ำภาคประชาชนในการช่วยเหลือภัยแล้ง สามารถให้ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้แก่บุคลากร เพื่อ การฝึกฝนการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เกิดความชำนาญ สามารถต่อยอดการมีวิสัยทัศน์ และมีจิตสาธารณะ ในงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้



ว่าที่ ร.อ. คณะศักดิ์ แสนทวีสุข
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ (ส่วนฝึกอบรม)
ศูนย์ ปภ. เขต 13 อุบลราชธานี

เนื้อหาสาระ เป็นสิ่งที่ดีสำหรับการนำข้อมูลมาใช้ประกอบการปฏิบัติงานด้านสาธารณภัยและองค์ความรู้ใหม่ ๆ นำมาพัฒนาองค์กรให้มีความพร้อมในการบริหารจัดการสาธารณภัย สก๊อปพิเศษ การให้ความรู้ พัฒนาความรู้ พัฒนาบุคลากรในองค์กร พัฒนาแนวคิด ปรับวิสัยทัศน์และทัศนคติ สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรในองค์กรให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันได้ องค์ความรู้จากวารสาร สามารถนำมาเป็นแนวทาง องค์ความรู้ใหม่ ๆ นำมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่และถ่ายทอดความรู้สู่พื้นที่ในการจัดการสาธารณภัย สร้างความสนใจในนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่จะลดความเสี่ยงของภัยให้กับพื้นที่ และผู้ปฏิบัติงาน รวมไปถึงประชาชนในพื้นที่ได้



นางสาวสุดา พรหมบุญ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 5 นครราชสีมา

เนื้อหาสาระ ดีมาก ทำให้ทราบและได้รับความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกรม ปภ. และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง สก๊อปพิเศษ แนวคิดทำน พล.ต.นพ.คเชนทร์ ปิ่นสุวรรณ ที่เปลี่ยนความคิดการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจาก Top-Down เป็น Bottom-up เปลี่ยนจากการให้ความรู้เป็นการเติมความรู้โดยประชาชนมีส่วนร่วม ควรขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติจริง



ส่วนที่ 1

บทนำ 1

ส่วนที่ 2

การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
แบบบูรณาการ พ.ศ. 2562 (IDMEX 2019)
กรณีภัยจากคลื่นสึนามิ 3

สถานการณ์จำลองการฝึก 4

กลไกขับเคลื่อนการดำเนินการฝึก 5

ขอบเขตในการฝึก 6

รูปแบบการฝึก 6

ส่วนที่ 3

แนวคิดและการประเมินในรูปแบบซีป
(CIPP Model) 9

ส่วนที่ 4

การประเมินผล การฝึกการป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย 14

วัตถุประสงค์ของการประเมิน 14

แนวคิดและวิธีการประเมินผลการฝึก 14

ท่าเรือ จำกัด
Sea Port Co., Ltd.



ส่วนที่ 4

บุคลากรที่ให้การสัมภาษณ์	15
ประเด็นในการสัมภาษณ์	16
การประเมินภาพรวม/ ความพร้อมก่อนการฝึก (Context)	16
KNOWLEDGE CORNER ขั้นตอนการออกแบบการฝึก	19
ความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ การบริหารจัดการ (Input)	20
กิจกรรม/กระบวนการฝึก (Process)	23
KNOWLEDGE CORNER “การฝึกเฉพาะหน้าที่ (Functional Exercise : FEX)”	28
KNOWLEDGE CORNER “การฝึกปฏิบัติ (Drill)”	37
ผลที่ได้รับจากการฝึก (Product)	37
Key Success & Challenge	41
Special Scoop	42
Conclusion	49
คณะผู้จัดทำ	50





ภาพจาก : www.clipmass.com และ www.thairath.co.th

ส่วนที่ 1

บทนำ

วิกฤติภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นในแต่ละปีเป็นภัยพิบัติรูปแบบใหม่ ที่ยากต่อการคาดการณ์ถึงสถานที่หรือเวลาได้อย่างชัดเจน เรียกว่า “Non-Traditional Security” และเมื่อเกิดขึ้นแล้วได้ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงทั้งทางตรงและทางอ้อมไปในวงกว้าง เช่น เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินต่อประชาชน สังคม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจของนานาประเทศ และบางครั้งกระทบไปถึงหลายประเทศ มีความสอดคล้องกับคำเตือนขององค์การสหประชาชาติที่ระบุว่าปัจจุบันทั่วโลกกำลังอยู่ในยุคที่จะมีภัยพิบัติทางธรรมชาติเกิดขึ้น ทุก ๆ สัปดาห์ซึ่งหลายเหตุการณ์เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและถี่ขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะในประเทศที่กำลังพัฒนา ซึ่งเป็นสิ่งที่เกินความคาดหมาย จึงมีการเรียกร้องให้นานาชาติได้ตระหนักและร่วมมือกันที่จะแก้ไขหรือออกมาตรการเพื่อป้องกันอย่างจริงจัง ซึ่งการรับมืออย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องอาศัยความร่วมมือกันตั้งแต่ในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลก

ประเทศไทยมีกลไกในการจัดการสาธารณภัยภายใต้พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2550 โดยมีแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

พ.ศ. 2558 เป็นแผนหลักในการขับเคลื่อนการจัดการสาธารณภัยของประเทศที่สอดคล้องกับนโยบายระดับโลก ภายใต้บริบท “การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย” (Disaster Risk Management) ซึ่งเป็นการนำแนวความคิดเรื่องความเสี่ยงมาเป็นปัจจัยหลักในการจัดการสาธารณภัยจากเชิงรุกไปสู่การจัดการอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Reduction) การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) และการฟื้นฟูให้มีสภาพที่ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) โดยกำหนดไว้ใน 4 ยุทธศาสตร์หลักของแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558 ดังกล่าว ได้แก่ 1) การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย 2) การบูรณาการการจัดการในภาวะฉุกเฉิน 3) การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน และ 4) การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานสากล ตลอดจนเพื่อสร้างความเชื่อมั่น ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ของภาครัฐ และความมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์มุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยภายใต้แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558 ได้กำหนดให้มีการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขึ้นเพื่อเป็นกิจกรรมหนึ่งในการเตรียมความพร้อมรับมือสาธารณภัยซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ(พ.ศ. 2561-2580) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562-2565) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ โดยให้สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเข้ามาผนึกกำลังร่วมกันในลักษณะประชารัฐ เพื่อสร้างระบบการเตรียมพร้อม

แห่งชาติที่มีความพร้อมรับมือกับภัยคุกคามอย่างมีประสิทธิภาพโดยเน้นการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการฝึกอบรมและการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในการทดสอบแผน แนวทางปฏิบัติของระบบบัญชาการเหตุการณ์ให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐที่ปฏิบัติงานภาคสนาม เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ในแต่ละสถานการณ์จำลอง รวมทั้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ (National Crisis Management Exercise) หรือ C-MEX ที่ต้องมีการบูรณาการแผนด้านความมั่นคงและสาธารณภัยอย่างสม่ำเสมอ ทั้งภายในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงาน ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระดับกระทรวง/กรม และระดับชาติ

ภาพจาก : www.clipmass.com และ www.thairath.co.th



ส่วนที่ 2

การฝึกการป้องกัน และบรรณาสาธารณภัยแบบบูรณาการ พ.ศ. 2562 (IDMEx 2019) กรณีภัยจากคลื่นสึนามิ

กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ โดยกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ และหน่วยงานที่รับผิดชอบแผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินแต่ละด้าน กำหนดให้มีการจัดการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558; บทที่ 4 การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย; หน้า 56) ซึ่งในแต่ละปี แต่ละหน่วยงานจะจัดให้มีการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขึ้น ทั้งในภาครัฐ และภาคเอกชน

ในคราวการประชุมคณะรัฐมนตรี ครั้งที่ 16/2559 วันที่ 19 เมษายน 2559 นายกรัฐมนตรีมีบัญชาให้จัดการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการระหว่างหน่วยงานทหาร พลเรือน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน มูลนิธิ และเครือข่ายภาคประชาชน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้ทันไปด้วยความเรียบร้อย สามารถดำเนินการได้อย่างทันท่วงทีต่อเหตุการณ์และมีประสิทธิภาพ จึงให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เหล่าทัพ ตำรวจ หน่วยงานราชการ ภาคเอกชน และมูลนิธิ สมาคมกุฎีต่าง ๆ ได้มีการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อประสานการเตรียมการปฏิบัติในการวางแผน และซักซ้อมการปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้อากาศยานในการอพยพเคลื่อนย้ายประชาชน ออกจากพื้นที่ประสบสาธารณภัย นอกจากนั้นในการฝึกฯ ได้จัดให้มีการตั้งเครือข่ายการติดต่อสื่อสารเพื่อประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับการอำนวยการและประสานการปฏิบัติด้วย

เพื่อเป็นการขับเคลื่อนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558 ตามข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้จัดให้มีการฝึก 3 ระดับ เพื่อเป็นเครื่องมือให้ผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอสามารถนำไปใช้ในการจัดการภาวะฉุกเฉิน ได้แก่

1) การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขนาดเล็ก ระดับ 1 และขนาดกลาง ระดับ 2 โดยการฝึกระดับจังหวัด จำนวน 76 จังหวัด เน้นกลไกการจัดการในภาวะฉุกเฉินผ่านศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดและอำเภอ เพื่อทดสอบการประสาน/สั่งการ และการปฏิบัติร่วมระหว่างหน่วยงานในระดับจังหวัดตามความเสี่ยงภัยของแต่ละจังหวัด

2) การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขนาดใหญ่ ระดับ 3 และร้ายแรงอย่างยิ่ง ระดับ 4 โดยการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ (ระดับชาติ) เน้นการฝึกร่วมระหว่างหน่วยงานทหาร พลเรือน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน องค์กรสาธารณกุศล เครือข่ายอาสาสมัคร ภาคประชาชนและองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นใจในศักยภาพในการเผชิญเหตุของภาครัฐเมื่อเกิดสาธารณภัยร้ายแรงขนาดใหญ่

กระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้กำหนดให้มีการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ จำนวน 5 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 พื้นที่ภาคกลาง ระหว่างวันที่ 3-10 มิถุนายน 2559 ณ จังหวัดลพบุรี ดำเนินการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับชาติ 2559

ครั้งที่ 2 พื้นที่กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 4-10 กรกฎาคม 2559 ณ สนามกีฬาไทย-ญี่ปุ่น ดินแดง ดำเนินการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ (อค์ภัยอาคารสูงสารเคมีรั่วไหล)

ครั้งที่ 3 พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ 30 มิถุนายน-7 กรกฎาคม 2560 ณ กองการสัตว์และเกษตรกรรมที่ 2 กรมการสัตว์ทหารบก ตำบลสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ดำเนินการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ (อาคารถล่ม สารเคมีรั่วไหล)

ครั้งที่ 4 พื้นที่ภาคใต้ ณ จังหวัดภูเก็ต ระหว่างวันที่ 24 มิถุนายน-8 กรกฎาคม 2562 ดำเนินการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ (กรณีภัยสึนามิ)

ครั้งที่ 5 พื้นที่ภาคเหนือ ณ จังหวัดเชียงใหม่ ห้วงเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม 2563 ดำเนินการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ (อค์ภัยในอาคารสูง)

ซึ่งในครั้งที่ 4 กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้มีการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ พ.ศ.2562 (IDMEx 2019) กรณีภัยจากคลื่นสึนามิ ระหว่างวันที่ 24 มิถุนายน-8 กรกฎาคม 2562 โดยรูปแบบการฝึกกำหนดให้เป็นการฝึกการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4)

ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558 ภายใต้สถานการณ์สมมติกรณีการเกิดแผ่นดินไหวในมหาสมุทรอินเดีย และคลื่นมีความสูงไม่น้อยกว่าคลื่นสึนามิที่เกิดขึ้น เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 โดยมีวัตถุประสงค์การฝึก เพื่อเป็นการทดสอบแผนเผชิญเหตุสึนามิระดับจังหวัดของ 6 จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน ประกอบด้วย จังหวัดกระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง และจังหวัดสตูล เพื่อให้ทุกหน่วยงานทดสอบกลไกกระบวนการแจ้งเตือนภัย และอพยพประชาชน การบัญชาการเหตุการณ์ การประสานการปฏิบัติ การจัดการผลกระทบ และบรรเทาทุกข์จากสึนามิ ทั้งระดับจังหวัดและระดับชาติ เพื่อให้การจัดการในภาวะฉุกเฉินมีเอกภาพและประสิทธิภาพสูงสุดตามมาตรฐานสากล รวมถึงการสร้าง ความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยจากภัยพิบัติแก่ประชาชนและนักท่องเที่ยว ตลอดจนเป็นการเตรียมความพร้อมและตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินที่เป็นระบบและมีเอกภาพ ทดสอบ การประสานงาน การสั่งการ ในการจัดการสถานการณ์ของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และการบัญชาการเหตุการณ์จังหวัด 6 จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน ในสถานการณ์สึนามิ และทดสอบการบูรณาการ การปฏิบัติในการใช้ทรัพยากร เครื่องมือ กำลังพลของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงจิตอาสา ในการปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบในสถานการณ์สึนามิของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (บกปภ.ช.) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ส่วนหน้า) ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด

สถานการณ์จำลองการฝึก

ในการฝึกครั้งนี้มีกรอบสถานการณ์การฝึกเป็นเหตุการณ์เกิดแผ่นดินเปลือกโลกอินเดียขยับตัว เลื่อนมาทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ขอบแผ่นเปลือกโลกยูเรเชีย ทำให้เกิดแผ่นดินไหวใต้ทะเลตามแนวรอยต่อของแผ่นเปลือกโลก ซึ่งเป็นรอยเลื่อน (Fault) ขนาดใหญ่และทอดตัวเป็นแนวยาว ตั้งแต่ทางตะวันออกของเมียนมาและตะวันตกของไทย ลงไปตามแนวหมู่เกาะอันดามันและหมู่เกาะนิโคบาร์จนถึง

ทางเหนือของเกาะสุมาตรา มีขนาดความแรงที่ 8.9 ตามมาตราริกเตอร์ที่ความลึก 10 กิโลเมตร และศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ รายงานยืนยันการเกิดสึนามิและขอให้อพยพประชาชนออกจากพื้นที่เสี่ยง ในเวลาประมาณ 1 ชั่วโมงต่อมา คลื่นสึนามิลูกแรกเข้ากระทบพื้นที่ 6 จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง และ จังหวัดสตูล โดยคลื่นมีความสูงประมาณ 11.0 เมตร

ผลกระทบในเบื้องต้นพบว่า ระบบการสื่อสารหลักทุกชนิดในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบไม่สามารถใช้งานได้ ระบบสาธารณูปโภคตลอดแนวชายฝั่งทะเลอันดามันในระยะ 2 กิโลเมตร ถูกตัดขาด มีประชาชนและนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติจำนวนมากได้รับบาดเจ็บและ

สูญหายจำนวนมาก มีเด็กจำนวนหนึ่งกลายเป็นเด็กกำพร้าจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และคลื่นสึนามิยังได้สร้างความเสียหายต่อพื้นที่และระบบนิเวศตลอดแนวชายฝั่งทะเลไทยด้านอันดามัน ส่วนมูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจยังไม่สามารถประเมินได้

กลไกขับเคลื่อนการดำเนินการฝึก

กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) จัดให้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการและคณะอนุกรรมการจัดการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ (IDMEx 2019) และมีการจัดการประชุมวางแผนการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ พ.ศ. 2562 (IDMEx 2019) เพื่อหารือกรอบการฝึกฯ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การฝึกที่ได้กำหนดไว้ โดยมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการพ.ศ.2562 (IDMEx 2019) จำนวน 4 คณะ คือ

1 อนุกรรมการด้านการจัดทำสถานการณ์ฝึกและแนวทางการประเมินผล

มีหน้าที่กำหนดรูปแบบ วัตถุประสงค์ ประเด็นเนื้อหาภาคส่วนที่ควรเข้าร่วมการฝึก พร้อมทั้งจัดทำข้อมูลโจทย์สถานการณ์สมมติ รวมทั้งประเด็นคำถามในรูปแบบต่าง ๆ สำหรับใช้ในการฝึกให้สอดคล้องกับกรอบการฝึกและแผนงานที่คณะกรรมการอำนวยการกำหนด ตรวจสอบความสมจริงและความเป็นไปได้ตามหลักทางวิชาการ ระเบียบ กฎหมาย และแผนว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกี่ยวข้องของสถานการณ์สมมติที่กำหนด พร้อมทั้งประสานแลกเปลี่ยนข้อมูลกับคณะอนุกรรมการด้านการออกแบบและควบคุมการฝึก กำหนดแนวทาง วางแผนการจัดระบบการประเมินผลการฝึก และรายละเอียดการประเมินผล

การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ พ.ศ. 2562 เช่น กระบวนการฝึก ความรู้ ความเข้าใจของผู้รับการฝึก และภาพรวมการฝึก พร้อมจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องสำหรับผู้ประเมินผลการฝึก

2 อนุกรรมการด้านการออกแบบและควบคุมการฝึก

มีหน้าที่ออกแบบกระบวนการจัดการฝึกและกำหนดรูปแบบการควบคุมการฝึกให้ครอบคลุมเหมาะสม วางแผนการจัดกระบวนการและดำเนินการควบคุม ตรวจสอบความสมจริง และความเป็นไปได้ตามหลักวิชาการ ระเบียบกฎหมายและแผนว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกี่ยวข้องของสถานการณ์สมมติที่กำหนด พร้อมทั้งประสานแลกเปลี่ยนข้อมูลกับคณะอนุกรรมการด้านการจัดทำสถานการณ์ฝึกและแนวทางการประเมินผลการฝึก

3 อนุกรรมการด้านการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้

มีหน้าที่จัดทำแผนการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจให้ประชาชนและนักท่องเที่ยว ดำเนินการประชาสัมพันธ์ และจัดงานแถลงข่าวประชาสัมพันธ์การฝึกผ่านสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ตลอดจนช่องทางสื่อสารอื่น ๆ จนถึงระดับชุมชน หมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวรับทราบถึงการฝึก

4 อนุกรรมการด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

มีหน้าที่ออกแบบระบบ เครื่องมือ อุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ให้สอดคล้องกับกระบวนการจัดการฝึกและรูปแบบการควบคุมการฝึก สนับสนุน ประสานการสนับสนุนระบบเครื่องมือ อุปกรณ์ และบุคลากร ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ พ.ศ. 2562

ขอบเขตในการฝึก

การฝึกครั้งนี้เป็นการทดสอบแผนเผชิญเหตุ การประสานงาน รวมทั้งการบูรณาการการปฏิบัติของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยมีขอบเขตในการฝึกครอบคลุมภารกิจ 11 ด้านประกอบด้วย

1.	การติดตาม เฝ้าระวัง และแจ้งเตือนภัยสึนามิ รวมถึงการยืนยันการสิ้นสุดคลื่นสึนามิ
2.	การอำนวยความสะดวกในการอพยพ
3.	การจัดการศูนย์พักพิงรองรับการอพยพ
4.	การสถาปนาระบบสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน
5.	การประเมินผลกระทบจากสึนามิและความจำเป็นเร่งด่วนในการจัดการ
6.	การค้นหาช่วยเหลือ กู้ภัย และการปฏิบัติการทางการแพทย์
7.	การจัดการผู้พลัดหลง สูญหาย และการจัดการศพผู้เสียชีวิต
8.	การประชาสัมพันธ์ในภาวะฉุกเฉิน และการสื่อสารสาธารณะ
9.	การประสานกับหน่วยงานต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ
10.	การดำเนินการเกี่ยวกับประชาชนจิตอาสา และการจัดการโรงครัวพระราชทาน
11.	การฟื้นฟูระบบนิเวศ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งรวมถึงแหล่งโบราณสถาน

รูปแบบการฝึก

1 การฝึกแบบโต๊ะ (Tabletop Exercise : TTX)

ระหว่างวันที่ 27-28 มิถุนายน 2562 ณ โรงแรมโนโวเทล ภูเก็ต โภคีธรา อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต และกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร โดยมีหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้องตามกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และแผนเผชิญเหตุสึนามิของ

จังหวัด 6 จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน ระดับจังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เครือข่ายภาคประชาชน และภาคเอกชน เข้าร่วมการฝึก

2 การฝึกเฉพาะหน้าที่ (Functional Exercise : FEX)

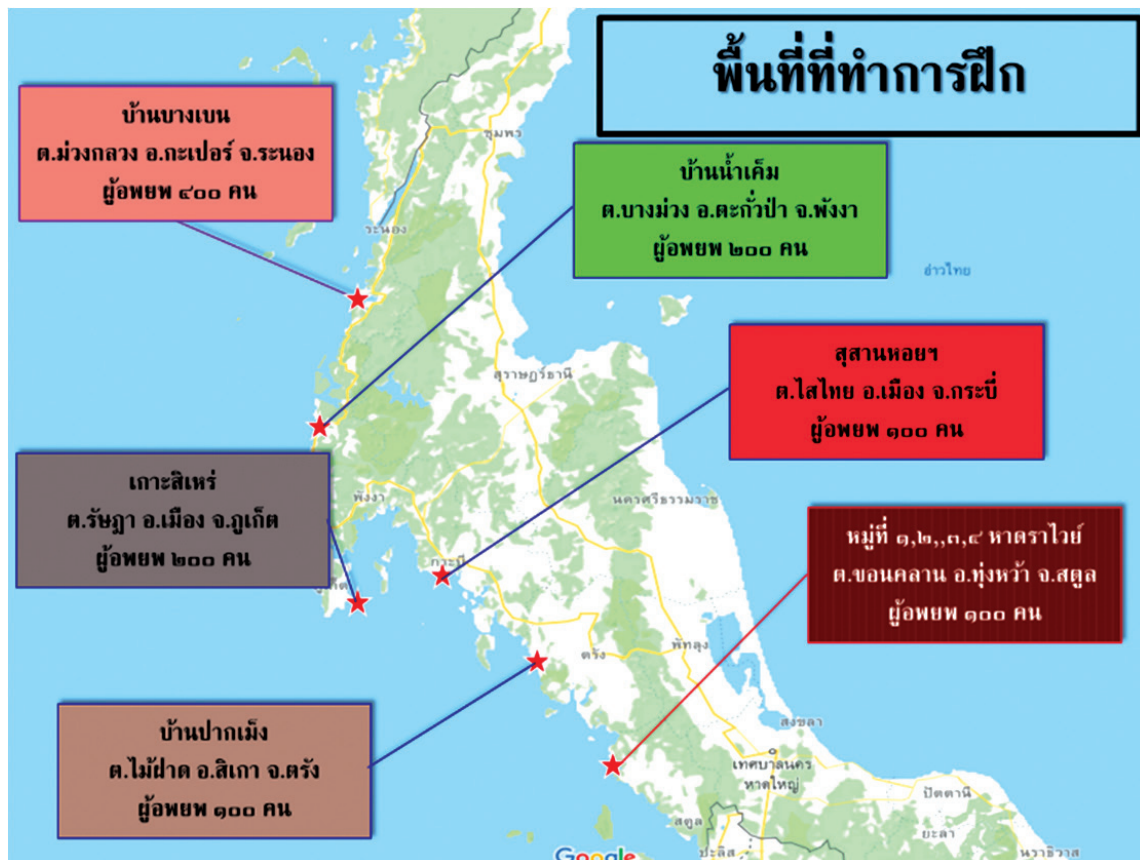
วันจันทร์ที่ 1 กรกฎาคม 2562 ณ ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด 6 จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน และกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

การฝึกการป้องกัน

และบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ พ.ศ. 2562 (IDMEx 2019) กรณีภัยจากคลื่นสึนามิ

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยมีหน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องในการเผชิญเหตุสึนามิ ประกอบด้วยกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติส่วนหน้า และ

ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด 6 จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน ศูนย์ประสานงานของหน่วยงานต่างประเทศ องค์กรระหว่างประเทศในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม (HADR) เข้าร่วมการฝึก



ภาพที่ 1 การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ
: การฝึกเฉพาะหน้าที่ (FEX) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

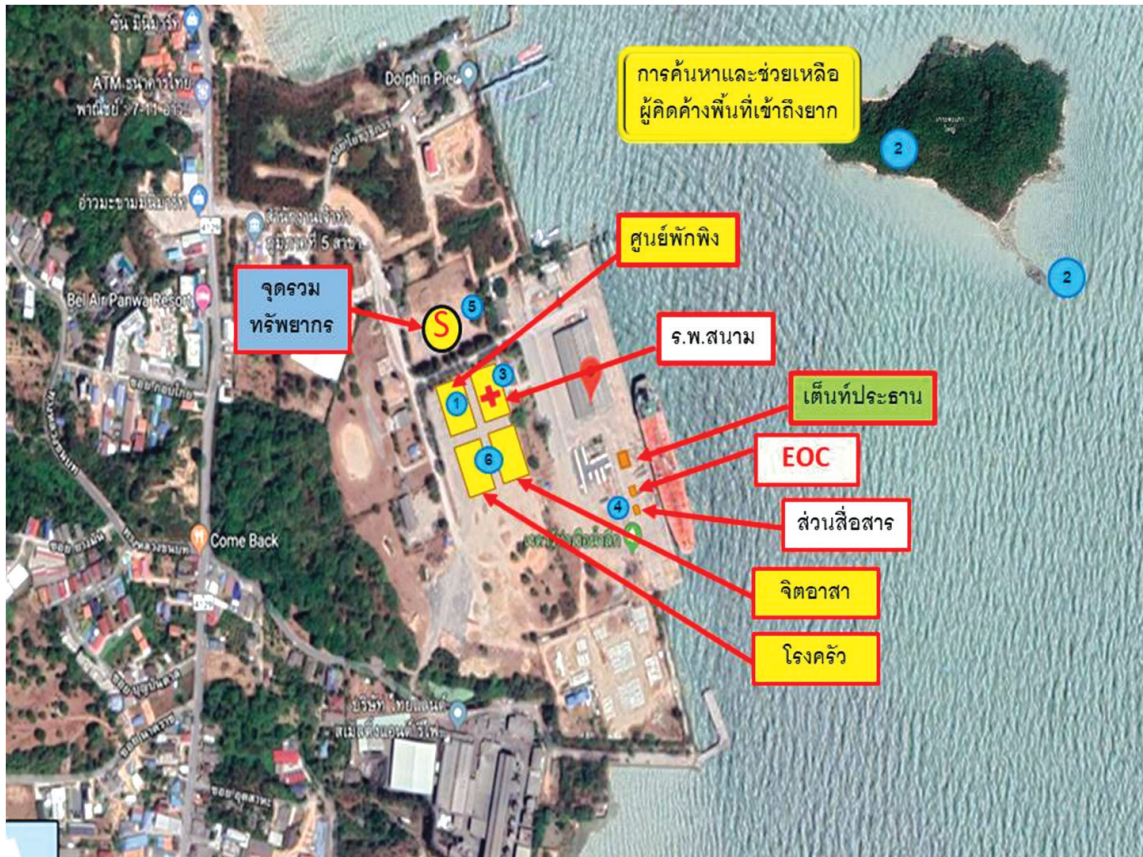
3

การฝึกปฏิบัติ (Drill)

ระหว่างวันที่ 3-8 กรกฎาคม 2562 ณ ท่าเทียบเรือน้ำลึก ตำบลวิชิต อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต โดยการฝึกปฏิบัติได้แบ่งออกเป็น 2 ช่วง ดังนี้

3.1 การฝึกปฏิบัติด้านการแจ้งเตือนภัยและการอพยพไปยังพื้นที่ปลอดภัย มีการฝึกระหว่างวันที่ 24-25 มิถุนายน 2562 ณ พื้นที่เสี่ยงภัยสึนามิ ตามที่ 6 จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามันเป็นผู้กำหนด

3.2 การฝึกปฏิบัติ 6 สถานี ระหว่างวันที่ 3-6 กรกฎาคม 2562 ณ ท่าเทียบเรือน้ำลึก ตำบลวิชิต อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต



ภาพที่ 2 สถานที่ฝึกปฏิบัติ 6 สถานที่

สถานที่ฝึกจำนวน 6 สถานที่ ประกอบด้วย

- สถานที่ 1 : ศูนย์อำนวยการใหญ่ จิตอาสาพระราชทาน (ศอญ. จอส. พระราชทาน)
- สถานที่ 2 : ศูนย์พักพิงผู้ประสบภัยชั่วคราว
- สถานที่ 3 : การแพทย์และสาธารณสุข การพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคล และการส่งกลับ
- สถานที่ 4 : ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ ณ ที่เกิดเหตุ (Incident Command Post : ICP)
- สถานที่ 5 : จุดระดมทรัพยากร
- สถานที่ 6 : การค้นหาและกู้ภัยทางทะเล ทางอากาศ และภาคพื้น

ส่วนที่ 3

แนวคิดและการประเมินในรูปแบบซีป (CIPP Model)

การประเมิน มีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ประเมินว่าจะประเมินอะไร เช่น การประเมินแบบ 7s (7s Model) การประเมินแบบ 4 M (4 M Model) และการประเมินแบบซีป (CIPP Model) เป็นต้น ซึ่งการประเมินแบบ 7s และการประเมินแบบ 4 M ทั้งสองแบบเป็นที่นิยมใช้ในการประเมินองค์กรในภาคธุรกิจ โดยที่การประเมินจะเน้นผลลัพธ์เพื่อตอบคำถามในเรื่องของการลงทุนและผลกำไร

เป็นสิ่งสำคัญ ส่วนการประเมินแบบซีปนั้น นิยมใช้ในการประเมินโครงการต่าง ๆ ในเชิงสาธารณะ หรือโครงการที่ดำเนินการโดยหน่วยงานภาครัฐ อย่างไรก็ตามในการประเมินจะขึ้นอยู่กับผู้ประเมินว่าจะเลือกใช้รูปแบบการประเมินให้สอดคล้องกับลักษณะโครงการ และวัตถุประสงค์อย่างไร ทั้งนี้ อาจประยุกต์ใช้เข้ากับแนวคิดการประเมินโครงการทั้งระบบ ประกอบด้วย การประเมินต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

การประเมิน	ระยะเวลา	วัตถุประสงค์
ต้นน้ำ	ก่อนดำเนินโครงการ (Ex-ante Evaluation)	เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของการดำเนินโครงการ ช่วยในการตัดสินใจอนุมัติโครงการ
กลางน้ำ	ระหว่างดำเนินโครงการ (Formative Evaluation/ Mid-Term Evaluation)	เพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ ตามแผนงาน ผลการประเมินนำมาใช้ในการปรับปรุงกลยุทธ์ หรือเป็นบทเรียนสำหรับการดำเนินโครงการอื่นที่คล้ายคลึงกัน
ปลายน้ำ	สิ้นสุดโครงการ (Summative Evaluation)	เพื่อประเมินและสรุปผลโครงการ ผลการประเมินนำไปสู่การตัดสินใจ ยุติโครงการ หรือขยายโครงการต่อ หรือนำบทเรียนไปใช้ประโยชน์ในโครงการอื่นที่คล้ายคลึงกัน
	สิ้นสุดโครงการไปแล้วระยะหนึ่ง (Ex-post Evaluation)	ผลจากการประเมินนำไปสู่การให้ข้อเสนอในการดำเนินโครงการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในอนาคต และนำไปใช้สำหรับการวางแผนในระดับมหภาคได้

ตารางที่ 1 แสดงวงจรการประเมินผล ตามระยะเวลา และวัตถุประสงค์

จากตารางข้างต้นเมื่อพิจารณาถึงการประเมินผลจะมีช่วงเวลาของการประเมินผลโครงการ เพื่อจำแนกประเภทของการประเมินผลโครงการโดยละเอียดแล้ว เราสามารถจำแนกได้ว่าการประเมินผลโครงการ มี 4 ระยะดังต่อไปนี้

1) การประเมินผลโครงการก่อนการดำเนินงานโครงการ (Pre-evaluation) หรือการประเมินต้นน้ำเป็นการประเมินว่ามีความจำเป็นและความเป็นไปได้ในการกำหนดให้มีโครงการหรือแผนงานนั้น ๆ หรือไม่ บางครั้งเรียกการประเมินผลประเภทนี้ว่า การศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study) หรือการประเมินความต้องการที่จำเป็น (Need Assessment)

2) การประเมินผลโครงการขณะดำเนินงานโครงการ (On-going Evaluation) หรือการประเมินกลางน้ำ เป็นการประเมินผลโครงการเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน (Monitoring) และการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ

3) การประเมินผลโครงการเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานโครงการ (Post-evaluation) หรือการประเมินปลายน้ำ เป็นการประเมินว่าผลของการดำเนินงานนั้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่วางไว้หรือไม่

4) การประเมินผลกระทบจากการดำเนินโครงการ (Impact Evaluation) เป็นการประเมินผลโครงการ ภายหลังจากการสิ้นสุดการดำเนินโครงการหรือแผนงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจจะได้รับอิทธิพล จากการมีโครงการหรือปัจจัยอื่น ๆ

จากการประเมินผลโครงการตามช่วงเวลาในระยะก่อน ขณะ และหลัง การดำเนินโครงการ รวมถึงการประเมินผลกระทบของโครงการเป็นการประเมินที่มีความสอดคล้องกับรูปแบบการประเมินแบบชิป หรือ CIPP Model ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินที่นิยมใช้ในการประเมินโครงการสาธารณะหรือหน่วยงานภาครัฐที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพและผลลัพธ์ของโครงการมากกว่าผลกำไร

CIPP Model เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง มีจุดเน้นที่สำคัญ คือ ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการเพื่อหาข้อมูลประกอบ การตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาวัตถุประสงค์การประเมิน คือ การใช้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ เน้นการแบ่งแยกบทบาทของการทำงานระหว่างฝ่ายประเมินกับฝ่ายบริหารออกจากกันอย่างเด่นชัด กล่าวคือฝ่ายประเมินมีหน้าที่ ระบุ จัดหา และนำเสนอสารสนเทศให้กับฝ่ายบริหาร ส่วนฝ่ายบริหารมีหน้าที่เรียกหาข้อมูล และนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้ประกอบการตัดสินใจเพื่อดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี ทั้งนี้เพื่อป้องกันการมีอคติในการประเมิน และได้แบ่งประเด็นการประเมินผลออกเป็น 4 ประเภท คือ

1 การประเมินด้านบริบทหรือสถานะแวดล้อม (Context Evaluation: C)

เป็นการประเมินให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ เป็นการตรวจสอบว่าโครงการที่จะทำสนองปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่แท้จริงหรือไม่ วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายขององค์กร หรือนโยบายหน่วยเหนือหรือไม่ เป็นโครงการที่มีความเป็นไปได้ในแง่ของโอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ หรือไม่ เป็นต้น

การประเมินสถานะแวดล้อมจะช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องโครงการควรจะทำในสภาพแวดล้อมใด ต้องการจะบรรลุเป้าหมายอะไร หรือต้องการบรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะอะไร เป็นต้น

2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้นหรือปัจจัยป้อน (Input Evaluation: I)

เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของโครงการ ความเหมาะสม และความพอเพียงของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ เช่น งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา รวมทั้งเทคโนโลยีและแผนการดำเนินงาน เป็นต้น

การประเมินผลแบบนี้จะทำโดยใช้เอกสารหรืองานวิจัยที่มีผู้ทำไว้แล้ว หรือใช้วิธีการวิจัยนำร่องเชิงทดลอง (Pilot Experimental Project) ตลอดจนอาจให้ผู้เชี่ยวชาญมาทำงานให้ อย่างไรก็ตาม การประเมินผลนี้จะต้องสำรวจสิ่งที่มีอยู่เดิมก่อนว่ามีอะไรบ้าง และตัดสินใจว่าจะใช้วิธีการใดใช้แผนการดำเนินงานแบบใด และต้องใช้ทรัพยากรจากภายนอกหรือไม่

3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P)

เป็นการประเมินระหว่างการทำงานโครงการเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ และใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุงให้การดำเนินการช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นการตรวจสอบกิจกรรม เวลา ทรัพยากรที่ใช้ ภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการ โดยมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานทุกขั้นตอน การประเมินกระบวนการนี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการค้นหาจุดเด่น หรือจุดแข็ง (Strengths) และจุดด้อย (Weakness) ของนโยบาย/แผนงาน/โครงการ มักจะไม่สามารถศึกษาได้ภายหลังจากสิ้นสุดโครงการแล้ว การประเมินกระบวนการจะมีบทบาทสำคัญในเรื่องการให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นระยะๆ เพื่อการตรวจสอบการดำเนินของโครงการโดยทั่วไป การประเมินกระบวนการมีจุดมุ่งหมาย คือ

3.1) เพื่อการหาข้อบกพร่องของโครงการ ในระหว่างที่มีการปฏิบัติการ หรือการดำเนินงานตามแผนนั้น

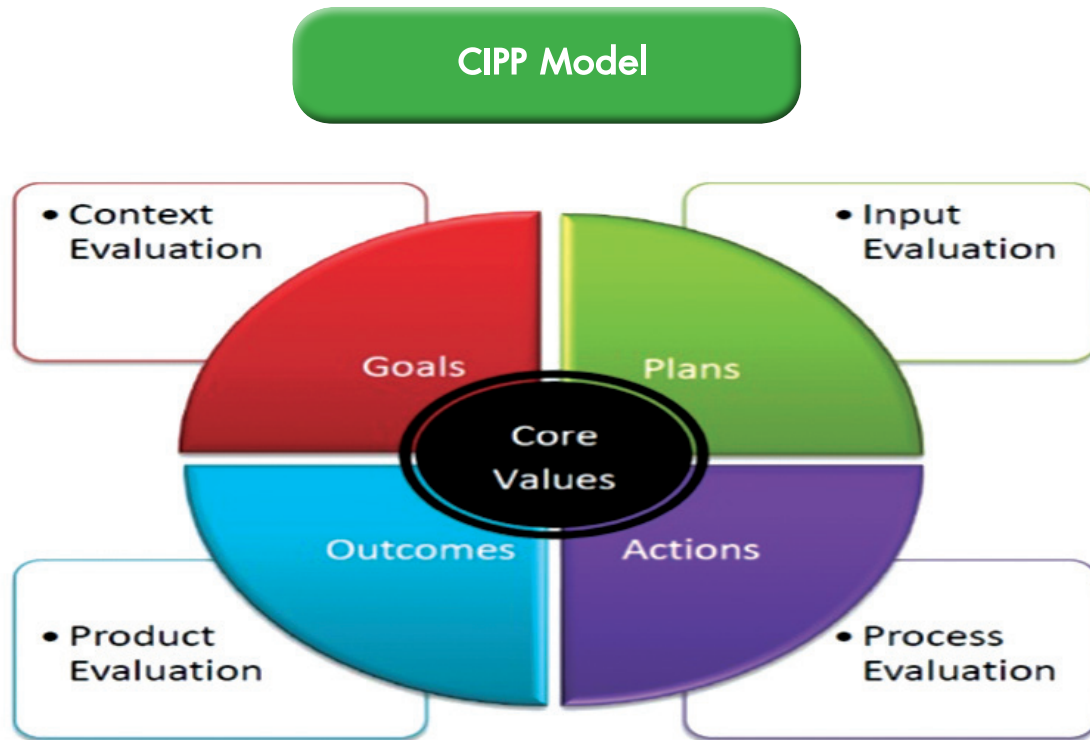
3.2) เพื่อหาข้อมูลต่างๆ ที่จะนำมาใช้ ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการ

3.3) เพื่อการเก็บข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการดำเนินงานโครงการ

4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P)

เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือความต้องการ/เป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการและการประเมินผลเรื่องผลกระทบ (Impact) และผลลัพธ์ (Outcomes) ของนโยบาย/แผนงาน/โครงการ โดยอาศัยข้อมูลจากการประเมินสถานะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการร่วมด้วย

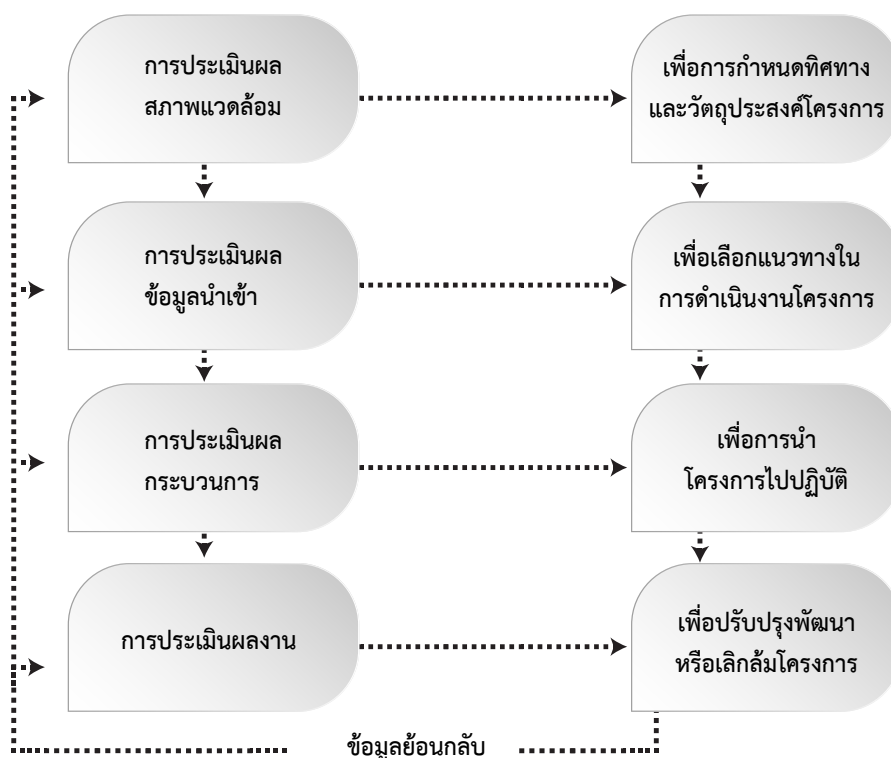
จะเห็นได้ว่าการประเมินแบบ CIPP เป็นการประเมินที่ครอบคลุมองค์ประกอบของระบบทั้งหมด ซึ่งผู้ประเมินจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินให้ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน กำหนดประเด็นของตัวแปรหรือตัวชี้วัด กำหนดแหล่งข้อมูล ผู้ให้ข้อมูล กำหนดเครื่องมือการประเมิน วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล และเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน



ภาพที่ 3 รูปแบบการประเมินแบบ CIP Model

การประเมินผลผลิตเป็นการวัดและการแปลผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ และสมควรที่จะดำเนินโครงการต่อไปหรือไม่ หรือจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงการอย่างไร จึงจะทำให้โครงการดำเนินงาน

ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และบรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้อย่างสมบูรณ์มากที่สุด เพื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบของการประเมินผลแบบ CIPP กับประเภทของการตัดสินใจ จึงสามารถสรุปรายละเอียดดังภาพต่อไปนี้



ภาพที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการประเมินผลกับประเภทของการตัดสินใจ

การพัฒนา CIPP โดย Stufflebeam

Type of Evaluation	Evaluation Questions
Context Evaluation	What needs to be done?
Input Evaluation	How should it be done?
Process Evaluation	Is it being done?
Product Evaluation	Is it succeeding?

ตารางที่ 2 การพัฒนา CIPP โดย Stufflebeam

CIPP

Evaluation Roles	Formative evaluation	Summative evaluation
Context	ประเมินเพื่อแนะนำว่าเป้าหมายของโครงการจะเป็นเช่นใด	ประเมินว่าเป้าหมายโครงการสอดคล้องกับความต้องการ สภาพปัญหา และบริบทอื่นหรือไม่
Input	ประเมินเพื่อแนะนำว่าโครงการควรจะเป็นอย่างไร พร้อมแผนงาน	ประเมินว่าโครงการและแผนงานมีศักยภาพที่จะบรรลุเป้าหมายหรือไม่ (เปรียบเทียบกับโครงการอื่น)
Process	ประเมินเพื่อแนะนำเรื่องการนำแผนงานไปปฏิบัติ (ตลอดช่วงเวลา)	ประเมินว่าโครงการดำเนินการไปตามแผนหรือไม่
Product	ประเมินเพื่อแนะนำว่าควรเดินหน้าต่อ ปรับเปลี่ยน ขยายผล หรือยกเลิกโครงการ	ประเมินว่าผลลัพธ์และผลข้างเคียงบรรลุเป้าหมาย หรือไม่ และที่เป็นเช่นนั้นจะเชื่อมโยงกับ CIPP อย่างไร

ตารางที่ 3 การประเมินแบบซีป

สำหรับการประเมินการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ พ.ศ.2562 (IDMEx 2019) เป็นการประเมินการดำเนินงานก่อนฝึก ขณะฝึก และหลังการฝึก ที่ต้องการประเมินประสิทธิภาพองค์ประกอบในการฝึก เช่น บุคลากร งบประมาณ ทรัพยากร กระบวนการฝึก และ

ผลลัพธ์สุดท้าย ดังนั้นตัวแบบของการประเมินการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจึงสามารถใช้แนวคิดการประเมินแบบต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำ เป็นแนวคิดหลัก และนำรูปแบบการประเมินแบบซีป หรือ CIPP Model มาใช้ในการประเมินการฝึกดังกล่าว ซึ่งจะกล่าวถึงในลำดับต่อไป

ส่วนที่ 4

การประเมินผล การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ภายหลังการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แบบบูรณาการ พ.ศ.2562 (IDMEx 2019) ส่วนวิจัย และพัฒนา สำนักวิจัยและความร่วมมือระหว่างประเทศ ร่วมกับส่วนวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ ศูนย์อำนวยการ และบรรเทาสาธารณภัย ได้ดำเนินการประเมินผลการฝึก ในลักษณะของการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR)

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

เพื่อประเมินผลการบริหารจัดการการฝึกและกิจกรรมการฝึกเกี่ยวกับระบบ/กลไก ดังนี้

- **แผนเผชิญเหตุ** สีนามิระดับจังหวัดของ 6 จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน ประกอบด้วย จังหวัดกระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง และจังหวัดสตูล
- **กระบวนการแจ้งเตือนภัย และอพยพประชาชน การบัญชาการเหตุการณ์ การประสานการปฏิบัติ การจัดการผลกระทบ และบรรเทาทุกข์**
- **การประสานงาน การสั่งการ** ในการจัดการภาวะฉุกเฉินของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (ส่วนหน้า) ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดทั้ง 6 จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน
- **การบูรณาการการปฏิบัติในการใช้ทรัพยากร เครื่องมือ กำลังพล** ของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมถึง **จิตอาสาภาคประชาชน** ในการปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบ

แนวคิดและวิธีการประเมินผลผลการฝึก

การประเมินครั้งนี้ได้ประยุกต์ใช้แนวคิดการประเมินในรูปแบบต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ และรูปแบบการประเมินแบบซีป (CIPP Model) ของสตฟิเลบีม (Stufflebeam) โดยใช้วิธีการประเมินด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการจัดการฝึกดังกล่าว จำนวน 10 ท่าน

บุคลากรที่ให้การสัมภาษณ์



ว่าที่ร้อยตรี ตรีภูม โทธรรม

ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย



นายพงษ์ศักดิ์ ชีรจิตติวัฒนา

หัวหน้าสำนักงานป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดชัยภูมิ
เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร



นายกลุขเพชร เพชรบุรีณิน

ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการป้องกัน
สาธารณภัย



นายประเสริฐ นิมมานสมัย

ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์และ
ประเมินสถานการณ์
ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย



นายดุสิต พงศาพิพัฒน์

ผู้อำนวยการส่วนการฝึกการป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย
ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย



นางสาวเออรำไพ จรรยา

ผู้อำนวยการส่วนวิชาการและส่งเสริม
การพัฒนาทรัพยากรบุคคล
สถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย



นายธนบดี ครองยุติ

ผู้อำนวยการส่วนเทคโนโลยีและ
การสื่อสารเพื่อการเตือนภัย
ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ



นางสาวสุจินต์พร พานุกรณ์

ผู้อำนวยการส่วนข้อมูลสาธารณภัย
ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย



นายสันติ บุษบงทอง

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย



นายสุวัฒน์ พลัฒเพ็ง

รักษาการผู้อำนวยการ
ส่วนปฏิบัติการเตือนภัย
ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ

ประเด็น ในการสัมภาษณ์

ประเด็นในการสัมภาษณ์ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ภาพรวม/ ความพร้อมก่อนการฝึกซ้อม 2) ความพร้อมด้านบุคลากร/ งบประมาณ/ การบริหารจัดการ 3) กิจกรรมการฝึก ซึ่งประกอบด้วย การฝึกบนโต๊ะ (Tabletop Exercise : TTX) การฝึกเฉพาะหน้าที่ (Functional Exercise : FEX) และการฝึกปฏิบัติ (Drill) และ 4) ผลที่ได้รับจากการฝึก ซึ่งสามารถอธิบายหลักการในการประเมินผลการฝึกดังกล่าวได้ดังแผนภาพที่ 5

การประเมินภาพรวม/ ความพร้อมก่อนการฝึก (Context)

การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ พ.ศ. 2562 (IDMEx 2019) กรณีภัยจากคลื่นสึนามิ ดำเนินการระหว่างวันที่ 24 มิถุนายน-8 กรกฎาคม 2562 โดยรูปแบบการฝึกกำหนดให้เป็นการฝึกการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4) ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แห่งชาติ พ.ศ. 2558 ภายใต้สถานการณ์สมมติกรณีการเกิดแผ่นดินไหวในมหาสมุทรอินเดีย

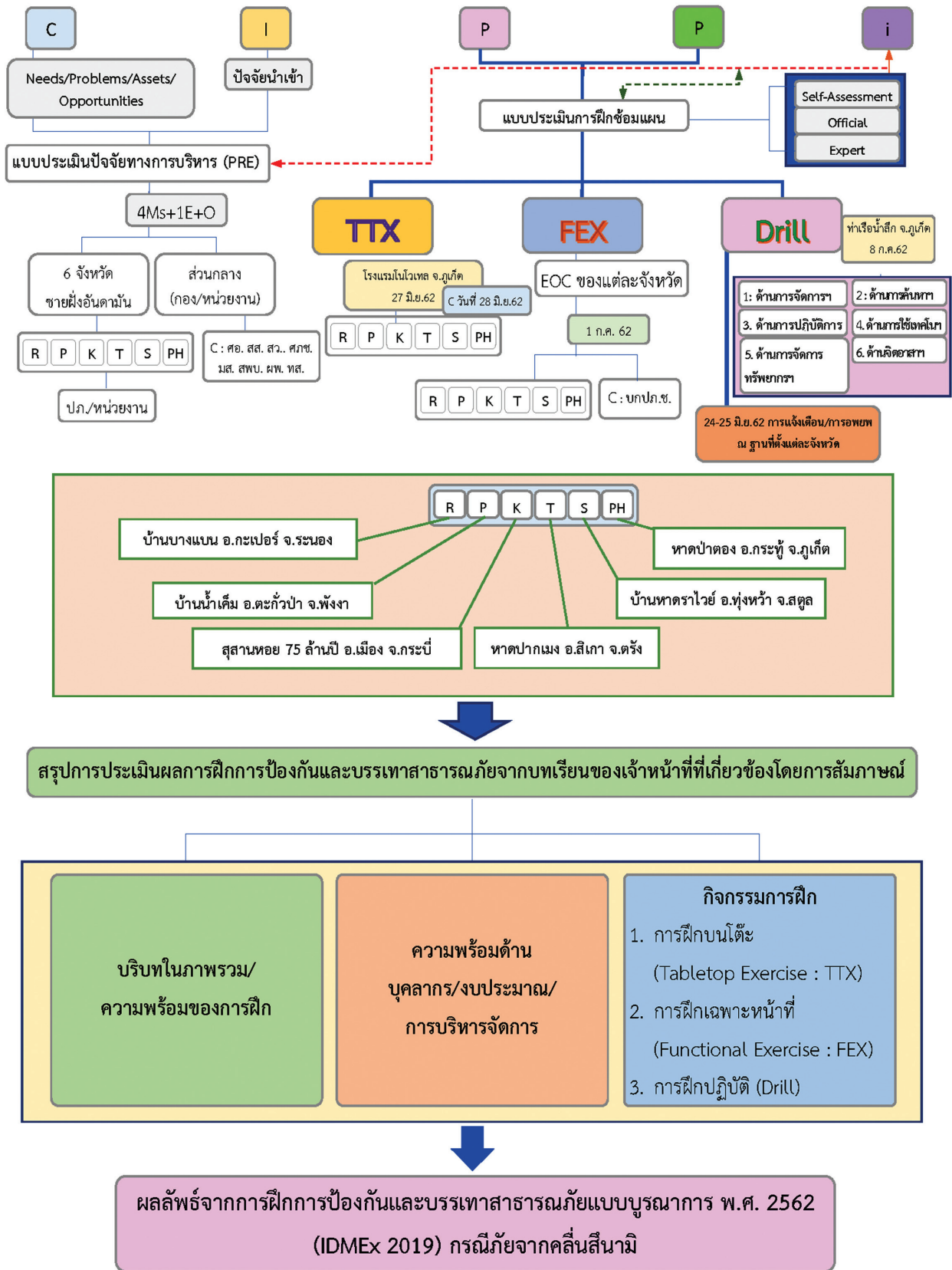
การประเมินได้นำหลักการเกี่ยวกับกระบวนการจัดการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามภารกิจ/กิจกรรมหลักที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ มาเป็นแนวทางในการประเมินการฝึกในภาพรวมภายใต้แนวคิดการประเมินแบบซิป ซึ่งการประเมินในบริบทที่ 1) เกี่ยวกับภาพรวม/ความพร้อมก่อนการฝึก (context) จะพิจารณากิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องดำเนินการทางด้านการวางแผนการฝึก (Establishing the Base) และการพัฒนารูปแบบการฝึก (Exercise Development) เป็นหลัก

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดการฝึกพบประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

การเตรียมความพร้อมของกระบวนการทางธุรการ
 “ได้มีการประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วนเพื่อทบทวนแผนต่าง ๆ โดยเฉพาะแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีการประเมินความจำเป็นในการฝึกซ้อม การประเมินศักยภาพของหน่วยงานหลักที่จัดและหน่วยงานที่เข้าร่วมการฝึกซ้อมทางด้านทรัพยากร ทักษะ งบประมาณ บุคลากร เงื่อนไขเวลา สิ่งอำนวยความสะดวกในการสนับสนุนการฝึกซ้อม นอกจากนี้ยังหารือในประเด็นการกำหนดประเภทของภัย พื้นที่ขอบเขตและรูปแบบของการฝึก วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการฝึก ซึ่งมีกลไกในการดำเนินการที่ชัดเจน ผ่านคณะกรรมการอำนวยการและคณะอนุกรรมการจัดการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การจัดทำสถานการณ์ฝึกและแนวทางการประเมินผล 2) การออกแบบและควบคุมการฝึก 3) การประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ และ 4) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยในแต่ละคณะอนุกรรมการจะมีเจ้าหน้าที่ของศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัยร่วมอยู่ด้วย” (ว่าที่ร้อยตรี ตรีกุล ไทธรรม ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย)

Conceptual Framework

การประเมินผลการฝึกการป้องกันและบรรณาสารณภัยแบบบูรณาการ พ.ศ. 2562
(IDMEx 2019) กรณีภัยจากคลื่นสึนามิ



ภาพที่ 5 แผนภาพแสดงการแปลงโครงการสู่การประเมินผลการฝึก

การพัฒนาและจัดทำรูปแบบการฝึก

นายสันติ บุษบงทอง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ศูนย์อำนวยการบริหารเพื่อสาธารณภัย กล่าวว่า “ในการจัดทำกรอบการฝึกซ้อม IDMEx 2019 ครั้งนี้ ได้มีการเตรียมการในส่วนของการจัดทำรูปแบบการฝึกซ้อมตามหลักการเช่นที่เคยทำมาโดยประเภทภัยที่จะฝึกถูกกำหนดโดยผู้บริหารให้จัดการฝึกซ้อมภัยสึนามิ ในส่วนของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีส่วนการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยหลักได้ดำเนินการยกร่างรูปแบบการฝึกเพื่อนำไปประชุมหารือร่วมกันระหว่างหน่วยงานภายในศูนย์อำนวยการบริหารเพื่อสาธารณภัย หน่วยงานส่วนกลาง สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดในพื้นที่โดยมีการถอดบทเรียนจากการฝึกที่ผ่านมา การประเมินศักยภาพของหน่วยงาน ความต้องการที่แท้จริงในการฝึกซ้อม และการกำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกซ้อม หลังจากนั้นก็นำวัตถุประสงค์มาเป็นตัวตั้งในการกำหนดขอบเขต และรูปแบบของกิจกรรมการฝึก ตลอดจนถึงการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้าร่วมการฝึก สถานที่ งบประมาณ และทรัพยากรอื่น ๆ”

นายดุสิต พงศาพิพัฒน์ ผู้อำนวยการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ศูนย์อำนวยการบริหารเพื่อสาธารณภัย กล่าวว่า “ได้มีการวางแผนและกำหนดกลไกในการดำเนินงาน โดยมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ เฉพาะด้านขึ้นเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน และมีคณะทำงานอำนวยการเป็นหน่วยประสานงานและสนับสนุนทางธุรการให้กับคณะอนุกรรมการทุกคณะ ซึ่งได้จัดประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานพลเรือน ทหาร จิตอาสา ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ที่ฝึก และรัฐวิสาหกิจ รวมถึงองค์กรระหว่างประเทศทางด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม เช่น AHA Center และ UN”

นายสันติ บุษบงทอง กล่าวเพิ่มเติมว่า “ในส่วนของการพัฒนาและจัดทำรูปแบบการฝึกจะอยู่ภายใต้คณะอนุกรรมการออกแบบและควบคุมการฝึกซึ่งมีผู้อำนวยการกองส่งเสริมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นประธาน ได้มีการจัดประชุมคณะอนุกรรมการออกแบบและควบคุมการฝึกที่สถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทา

สาธารณภัย โดยเชิญผู้ปฏิบัติงานตามคำสั่งคณะอนุกรรมการฯ และผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันออกแบบกระบวนการฝึก การกำหนดขอบเขตการฝึก กำหนดเป้าประสงค์ วัตถุประสงค์การฝึก การจัดทำคำบรรยายสถานการณ์สมมติ การจัดทำรายละเอียดเหตุการณ์หลักและเหตุการณ์รอง และการจัดทำรายการแนวทางปฏิบัติที่คาดหวัง”

ปัญหา อุปสรรค และการแก้ไข ในช่วงของการวางแผนการฝึก และการพัฒนารูปแบบการฝึก พบประเด็นปัญหา ดังนี้

นายสันติ บุษบงทอง กล่าวถึงปัญหาที่พบในการพัฒนารูปแบบการฝึกว่า “โครงสร้างของคณะทำงานด้านการเขียนโจทย์ ยังขาดองค์ประกอบที่เป็นเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมในการจัดทำโจทย์ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ในระดับพื้นที่ เช่น เจ้าหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ทั้ง 6 จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน และเจ้าหน้าที่ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั้ง 2 ศูนย์ที่เกี่ยวข้อง มาร่วมในการจัดทำโจทย์ และบางท่านที่มาร่วมในการจัดทำไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมจัดทำได้จนเสร็จสมบูรณ์ โดยในส่วนตัวมองว่าคนในพื้นที่เป็นบุคคลสำคัญในการจัดทำโจทย์เนื่องจากจะทราบสภาพพื้นที่ สถานการณ์ภัย และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านสาธารณภัย ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำโจทย์การฝึกให้มีความถูกต้องตามข้อเท็จจริง และมีความสมจริงของสถานการณ์ มากยิ่งขึ้น”

นายถุขเพชร เพชรบุรีณ ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการป้องกันสาธารณภัย ได้กล่าวว่า “ในคณะทำงานจัดทำโจทย์การฝึกได้กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่จากสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดที่อยู่นอกเขตพื้นที่การฝึก เช่นในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคอีสานเข้ามาร่วมในการออกแบบด้วย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ต่างพื้นที่ รวมทั้งไม่ให้เกิดการอคติในการกำหนดโจทย์ ซึ่งมองว่าเป็นการพัฒนา ศักยภาพของบุคลากรกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไปพร้อมกับการฝึกซ้อมครั้งนี้ ทั้งนี้ หากจะมองว่าเป็นปัญหาน่าจะเป็นประเด็นเกี่ยวกับระยะเวลาซึ่งมีน้อยเกินไปในการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน”

นายสันติ บุชบงทอง ได้กล่าวเพิ่มเติมถึงปัญหาและข้อคิดเห็นในการปรับปรุงการจัดทำโจทย์ว่า “การประสานงาน หรือการประชุมหารือระหว่างคณะทำงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำโจทย์การฝึกน้อยเกินไป โดยเฉพาะคณะทำงานด้านการจัดทำสถานการณ์ คณะทำงานด้านการควบคุมสถานการณ์ฯ และคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะทำงานต่าง ๆ จึงทำให้เกิดปัญหาในการฝึก เช่น ความไม่เข้าใจในรายละเอียดการฝึก การที่ไม่ได้มีการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ไว้สำหรับการฝึกในสถานการณ์จริงตามที่โจทย์กำหนด เป็นต้น นอกจากนี้มีการปรับเปลี่ยนโจทย์การฝึกตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบันหรือตามนโยบายผู้บริหาร ซึ่งทำให้ผู้ออกแบบการฝึก ต้องมีความพร้อมและมีความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยน และออกแบบสถานการณ์การฝึกให้เหมาะสมตามนโยบาย เช่น ในการฝึก IDMEx ครั้งนี้ผู้บริหารมีนโยบายให้เพิ่มการฝึกปฏิบัติด้านการแจ้งเตือนภัย และการอพยพไปยังพื้นที่ปลอดภัย ผู้ออกแบบการฝึกจะต้องประสานงานกับศูนย์เตือนภัยฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อออกแบบสถานการณ์ให้สอดคล้องกัน เป็นต้น



ภาพที่ 6 ประชุมหารือคณะทำงานจัดทำโจทย์

ในการฝึกครั้งต่อไปควรจะมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการ Methodology ใหม่ เช่น คณะทำงานแต่ละคณะควรจะมีองค์ประกอบและหน้าที่อย่างไร รวมไปถึงขั้นตอนของการฝึกตั้งแต่เริ่มจัดทำร่างกรอบการฝึก ควรจะมีการประชุมวางแผน การประชุมกลุ่มย่อยของแต่ละคณะ และควรจะมีการนำผลการประชุมของแต่ละคณะมารวมประชุมวางแผนในองค์ประชุมของคณะใหญ่อีกครั้ง เพื่อให้รับทราบความคืบหน้าของแต่ละคณะ ซึ่งจะทำให้กระบวนการทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน”



KNOWLEDGE CORNER

ขั้นตอนการออกแบบการฝึก (Exercise Design Steps)

การออกแบบการฝึกเปรียบเหมือนการเขียนบทเพื่อให้นักแสดงสามารถเล่นได้ตามบทบาทที่ถูกต้อง รวมทั้งตัดสไลนใจได้อย่างเหมาะสมตามเงื่อนไขเวลาที่กำหนด ในการออกแบบการฝึกบนโต๊ะ (Tabletop Exercise : TTX) การฝึกเฉพาะหน้าที่ (Functional Exercise : FEX) และการฝึกเต็มรูปแบบ (Full Scale Exercise : FSX) มีขั้นตอนการดำเนินการ 8 ขั้นตอน ดังนี้

1. การประเมินความต้องการ / ความจำเป็นในการฝึก (Assess Needs) เพื่อเป็นข้อมูลในการระบุปัญหา วัตถุประสงค์ และภารกิจด้านต่าง ๆ ที่ต้องการฝึก โดยหน่วยงานที่จะจัดการฝึกต้องมีการทบทวนแผนฉุกเฉินของหน่วยงานว่ามีปัญหาอะไรที่ต้องการได้รับการแก้ไขปรับปรุง รวมถึงประเด็นเกี่ยวกับภัยที่เป็นความเสี่ยงของหน่วยงานที่จะต้องจัดการ พื้นที่ใดบ้างที่เสี่ยงต่อภัย ภารกิจหน้าที่หน่วยงานที่เข้าร่วมการฝึก เป้าประสงค์ และศักยภาพของ

การฝึก การถอดบทเรียนที่ผ่านมา (Lesson Learned) ซึ่งจะทำให้ทราบประเด็นเกี่ยวกับภัยที่มีความสำคัญอันดับแรก ปัญหาที่ต้องแก้ไข ทักษะที่ต้องฝึกเพิ่มเติม ภารกิจที่บกพร่อง การนำบทเรียนที่ผ่านมาใช้ในการฝึกครั้งนี้ เจ้าหน้าที่ วัสดุ อุปกรณ์ที่ยังไม่มีการทดสอบ ข้อบกพร่อง/จุดอ่อนของแผนเผชิญเหตุ/แผนฉุกเฉิน/มาตรฐานการปฏิบัติ (SOP) การซักซ้อมบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ ให้ชัดเจนขึ้น และความจำเป็นในการฝึกที่มีลักษณะเฉพาะด้าน

2. การกำหนดขอบเขตก่อนการฝึก (Define the Scope) เป็นการนำผลที่ได้จากข้อ 1 มาวิเคราะห์เพื่อจัดลำดับความสำคัญของประเด็นความต้องการในการฝึก โดยพิจารณาในปัจจุบันต่าง ๆ ประกอบ ได้แก่ ค่าใช้จ่าย ศักยภาพบุคลากร และทรัพยากร ความร้ายแรงของปัญหา ชัดความสามารถของการฝึกในการแก้ไขปัญหา ทักษะและประสบการณ์ของผู้ออกแบบการฝึก ระยะเวลาในการฝึก ซึ่งองค์ประกอบในการกำหนดขอบเขตการฝึกประกอบด้วย ประเภทของสถานการณ์ฉุกเฉิน สถานที่ภารกิจ/การปฏิบัติงาน ผู้เข้าร่วมการฝึก และประเภทของการฝึก

3. การกำหนดเป้าประสงค์ของการฝึก (Write a Statement of Purpose) ควรต้องมีความชัดเจน ทั้งนี้เพื่อควบคุมการฝึกในภาพรวม ซึ่งจะต้องมีลักษณะดังนี้ 1) เป็นกรอบแนวทาง / ภาพรวมในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึก 2) เป็นที่มาที่แสดงถึงความจำเป็นที่ต้องฝึกซ้อม 3) ใช้ประโยชน์ในการสื่อสารแผนต่าง ๆ ต่อสื่อมวลชน

6. การเขียนเหตุการณ์หลัก และรายละเอียดของเหตุการณ์ (Write Major and Detailed Events) เหตุการณ์หลักจะส่งผลกระทบต่อภาพรวมของสถานการณ์ทั้งหมดและเหตุการณ์ย่อยจะมุ่งเน้นการให้ข้อมูลแก่ผู้เข้าร่วมการฝึก

8. การเตรียมข้อความ/โจทย์สถานการณ์ (Prepare Messages) ในการฝึกวิทยากรกระบวนการอาจนำเสนอโจทย์สถานการณ์ครั้งละ 1 ข้อความหรือมากกว่าก็ได้ แต่ละข้อความจะสะท้อนเป้าประสงค์เพียงเป้าประสงค์เดียวเท่านั้น

4. การกำหนดวัตถุประสงค์ในการฝึก (Define Objective) ควรสอดคล้องกับเป้าประสงค์ของการฝึก แต่จะมีรายละเอียดที่มุ่งเน้นเรื่องประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

5. การจัดทำคำบรรยายสถานการณ์ (Compose a Narrative) มีความยาวประมาณ 1-5 ย่อหน้า จะให้ข้อมูลเฉพาะและสถานการณ์ปัจจุบัน เป็นประโยคสั้น ๆ เพื่อกระตุ้นให้เกิดความตึงเครียด และแสดงถึงภาวะฉุกเฉิน

7. การจัดทำรายการปฏิบัติที่คาดหวัง (List Expected Action) การปฏิบัติที่คาดหวังหมายถึง การปฏิบัติหรือการตัดสินใจที่ผู้ออกแบบการฝึกต้องการให้ผู้เข้าร่วมการฝึกได้แสดงออกถึงขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของหน่วยงานหรือบุคคลนั้น ๆ ซึ่งจะเป็นข้อมูลสำคัญในการเขียนโจทย์สถานการณ์และการกำหนดประเด็นในการประเมินผลการฝึก

อ้างอิงจาก : หนังสือคู่มือการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 พิมพ์ครั้งที่ 2 พฤษภาคม 2555

ความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ การบริหารจัดการ (Input)

นายสันติ บุชบงทอง ได้กล่าวถึงมุมมองของหน่วยงานภายนอกต่อกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและการจัดการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยว่า “หลายหน่วยงานเห็นว่ากรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในภาคพลเรือน เป็นสิ่งที่เหมาะสมแล้ว

โดยมองว่ามีความแตกต่างจากการฝึกในส่วนของภาคทหาร ในประเด็นที่การฝึกของพลเรือนนั้น จะเน้นที่การประสานงานมากกว่าการสั่งการ เป็นการบูรณาการ Function ต่าง ๆ ภายใต้กฎหมายของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งเรื่องนี่ยังเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก เนื่องจากมีความเหลื่อมซ้อนของภารกิจกันอยู่ อย่างไรก็ตาม หลายหน่วยงาน เห็นว่าเป็นโอกาสอันดีที่

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจะเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อน และมองว่าบุคลากรของกรมมีองค์ความรู้ในเรื่องนี้ ในขณะที่หลายหน่วยงานยังไม่มี ซึ่งในประเด็นนี้ หากเราย้อนกลับมามองตนเอง จะพบจุดบกพร่องของเราเองว่า คนใน ปก. ก็ยังมีไม่น้อยที่ยังไม่มีองค์ความรู้ในเรื่องการฝึก และมีอีกจำนวนหนึ่งที่ยังยึดติดรูปแบบการฝึกแบบเดิมๆ ที่ต้องมีสคริป มีรถออกมาวิ่งตามสคริป สั่งให้ออกค้อยออกตามสคริป ซึ่งเป็นแนวคิดเก่าควรจะมีการปรับแนวคิดใหม่”

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้มีการจัดการฝึกอบรมพัฒนาองค์ความรู้ในด้านการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้แก่บุคลากรที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการฝึกอย่างสม่ำเสมอ โดยส่วนการฝึกป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัยและสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการจัดการสาธารณภัยให้แก่บุคลากรของกรม ได้จัดให้มีหลักสูตรการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมทั้งได้สอดแทรกเนื้อหา ที่เกี่ยวกับการฝึกดังกล่าวไว้ในหลักสูตรต่าง ๆ ภายใต้แผนพัฒนาบุคลากรด้านการฝึกอบรม ซึ่งทำให้บุคลากรของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีองค์ความรู้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในระดับหนึ่ง



ภาพที่ 7 การเข้าร่วมการฝึกอบรมพัฒนาองค์ความรู้ในด้านการฝึกซ้อมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

นายดุสิต พงศาพิพัฒน์ กล่าวว่า “ในด้านการจัดระบบประมาณสำหรับการฝึกนั้น เนื่องจากการจัดทำกรอบแผนงานทางด้านการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประจำปีงบประมาณ โดยกำหนดให้มีการฝึกทั้งในส่วนกลางและจังหวัด ดังนั้น เรื่องงบประมาณ จึงอาจจะไม่ใช่ประเด็นสำคัญนัก อย่างไรก็ตาม ในการบริหารจัดการ พยายามให้มีการใช้งบประมาณอย่างครอบคลุมกิจกรรมการฝึกที่มีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น ๆ นอกจากนี้ หน่วยงานอื่น ๆ ก็ได้ใช้งบประมาณของหน่วยงานในการร่วมการฝึกซ้อมในครั้งนี้”

นางสาวสุจินต์พร ฆานุกรณ์ ผู้อำนวยการส่วนข้อมูลสาธารณภัย ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็น การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการฝึกเกี่ยวกับบุคลากรของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยว่า “ในปี พ.ศ. 2562 ทางสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (สพบ.) ได้ร่วมมือกับศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย (ศอ.) จัดให้มีการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยให้ฝึกปฏิบัติจริงแก่ผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรการเสริมสร้างศักยภาพทีมสนับสนุนการจัดการเหตุการณ์ (IMAT) โดยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีโอกาสเข้าร่วมในการฝึกทักษะการออกแบบโจทย์การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ พ.ศ. 2562 (IDMEx 2019) โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็น 7 กลุ่ม แยกเป็น 6 จังหวัด กับอีกหนึ่งส่วน คือ บกปภ.ช.



ภาพที่ 8 บุคลากรของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เข้าร่วมการฝึกอบรมพัฒนาองค์ความรู้ในด้านการฝึกซ้อม การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หลักสูตรการเสริมสร้างศักยภาพทีมสนับสนุนการจัดการเหตุการณ์ (IMAT)

กระบวนการจัดทำโจทย์สถานการณ์ในการฝึกฯ เป็นกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งผู้เขียนโจทย์บางคนอาจจะมีประสบการณ์น้อย แต่ทางโครงการก็มีวิทยากรที่คอยให้คำปรึกษาแนะนำให้ข้อเสนอแนะ และช่วยแก้ไขโจทย์ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งเมื่อผู้เรียนได้นำโจทย์ที่เขียนไปใช้ในการฝึกจริงก็จะเกิดความมั่นใจมากขึ้น”

สำหรับการบริหารจัดการการฝึก ตามหลักการและแนวทางในการจัดการฝึก ซึ่งจะพิจารณาประเมินการฝึกในประเด็นตั้งแต่การวางแผนการฝึก การทบทวนแผนการประเมินความต้องการ ประเมินขีดความสามารถ การกำหนดขอบเขตการฝึก การกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำกรอบการฝึก นอกจากนี้ จะพิจารณาในประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดกลไกในการขับเคลื่อนแผน เช่น การจัดทำคำสั่งคณะทำงานในด้านต่าง ๆ และการดำเนินการฝึก/กิจกรรม/กระบวนการต่าง ๆ ในการฝึกตามกรอบที่กำหนด ซึ่งประเด็นจากการสัมภาษณ์นายดุสิต พงศาพิพัฒน์ พบว่า “ได้มีการประชุมหารือเพื่อทบทวนกรอบแผนงานด้านการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประจำปีในระดับจังหวัดและระดับชาติ รวมถึงประเด็น การบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ได้มีการหารือร่วมกันว่าจะฝึกเรื่องอะไร ประเด็นอะไร มีขอบเขต วัตถุประสงค์อะไร โดยเฉพาะการกำหนดวัตถุประสงค์การฝึก ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด เพราะจะสามารถนำไปสู่การตอบวัตถุประสงค์ของโจทย์ในการฝึกต่อไป”

ปัญหา อุปสรรค และการแก้ไขในช่วงการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ และการบริหารจัดการ นายดุสิต พงศาพิพัฒน์ กล่าวว่า “การกำหนดหัวเวลาในการฝึกน้อยเกินไป ซึ่งโดยทางทฤษฎีการฝึกที่เป็นทางภาคสนาม ทางสากลกำหนดระยะเวลาดำเนินการไว้ประมาณ 18 เดือน แต่การฝึกครั้งนี้ใช้ระยะเวลาประมาณ 3-6 เดือน

ซึ่งมองว่าน้อยเกินไปสำหรับการฝึกการป้องกันฯ ครึ่งนี้จากกรอบการฝึกได้กำหนดกรอบการฝึกไว้ประกอบด้วย การฝึก TTX การฝึก FEX และการฝึก Drill รวมถึงการฝึกระบบการแจ้งเตือนภัย การฝึกอพยพประชาชน จะเห็นได้ว่ามีกิจกรรมในการฝึกเยอะมาก ทำให้อาจจะมีปัญหาอยู่บ้าง แต่อย่างไรก็ตาม กรมฯ ก็ได้พยายามทำในบริบทของเราให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดให้ได้มากที่สุด”

ว่าที่ร้อยตรี ตระกูล โทธรรม ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย ให้ความเห็นว่า “ปัญหาที่พบอีกประเด็นคือ ไม่มีระบบการประสานงาน ตลอดถึงการติดตามงานคณะทำงานแต่ละคณะ ซึ่งทางศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัยได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว และเห็นว่าควรจะต้องมีการจัดทำแนวทางการปฏิบัติงาน (SOP) สำหรับการฝึกแต่ละด้าน ซึ่งขณะนี้ได้ดำเนินการในส่วนของ EOC แล้ว และจะต้องมีการนำมาทดลองใช้ในการฝึกครั้งต่อไปอย่างแน่นอน นอกจากนี้ยังมีความเห็นว่าทุกหน่วยงานภายในกรมฯ ควรให้ความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมในการฝึก เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะ ความรู้ที่สามารถนำไปปรับใช้ ในการปฏิบัติงานจริงในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองได้”

ความร่วมมือในการฝึกจากหน่วยงานทุกภาคส่วน โดยเฉพาะหน่วยงานภายในกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ถือเป็นประเด็นที่ควรให้ความสำคัญอย่างมาก นางสาวสุจินต์พร ฆานุการณ์ ให้ความเห็นว่า “ยกตัวอย่างเหตุการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้นจริง เช่น กรณีการยกระดับภัยของพายุโพดุล ก็ได้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันทั้งในส่วนกลางและจังหวัด ตรงนี้ในทุก Function ในกรมก็ต้องมาร่วมกันทำงาน เช่น กองคลังก็สามารถลงไปช่วยในการเบิกจ่ายงบประมาณที่ถูกวิธีได้ไม่ใช่ดำเนินการเพียงแค่ตรวจสอบอย่างเดียว รวมถึงการทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่สนับสนุนในการปฏิบัติงาน เป็นต้น”

กิจกรรม/กระบวนการฝึก (Process)

กิจกรรม/กระบวนการฝึก ประกอบด้วย 1) การฝึกบนโต๊ะ (Tabletop Exercise : TTX) 2) การฝึกเฉพาะหน้าที่ (Functional Exercise : FEX) และ 3) การฝึกปฏิบัติ (Drill) ซึ่งประเด็นการประเมินที่พบจากการสัมภาษณ์ มีดังนี้

1. การฝึกบนโต๊ะ (Tabletop Exercise : TTX)

ดำเนินการระหว่างวันที่ 27-28 มิถุนายน 2562 ณ โรงแรมโนโวเทล ภูเก็ต โภคีธรา อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต และกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร โดยมีหน่วยงาน องค์การที่เกี่ยวข้องตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558 แผนเผชิญเหตุสึนามิของจังหวัด 6 จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน ระดับจังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เครือข่ายภาคประชาชน และภาคเอกชนเข้าร่วมการฝึก

นายประเสริฐ นิมมานสมัย ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัยกล่าวว่า “การฝึกครั้งนี้มีองค์ประกอบเกี่ยวกับผู้เล่นค่อนข้างสมบูรณ์ คือ มีประธาน เลขานุการกลุ่ม ผู้เล่นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และวิทยากรกระบวนการ (Facilitator) ทั้งที่จังหวัดภูเก็ตและที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยส่วนกลาง ซึ่งผู้เล่นในแต่ละตำแหน่ง สามารถร่วมการฝึกได้ มีทั้งในส่วนที่ดี และ ในส่วนที่ต้องปรับปรุง ดังนี้

ประธานกลุ่ม ส่วนใหญ่ผู้ที่เล่นเป็นประธาน จะเป็นบุคคลที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายให้เป็นตัวแทน แต่ก็สามารถเล่นในบทบาทแทนผู้ว่าราชการจังหวัดได้เป็นอย่างดีคืออย่างไรก็ตาม เห็นว่าหากเกิดสถานการณ์จริง เกรงว่าผู้เล่นตัวจริงที่ไม่ได้มีโอกาสเข้าร่วมการฝึกจะไม่ทราบว่าควรจะต้องปฏิบัติตนอย่างไร แต่ถ้ามองว่าในสถานการณ์จริงผู้เล่นสำรอง ซึ่งได้มีโอกาสร่วมฝึกในครั้งนี้ ก็จะสามารถให้คำแนะนำตามหลักการที่ได้ฝึกให้ แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดได้เช่นกัน

เลขานุการ (Recorder) ส่วนใหญ่ยังขาดทักษะของการสรุปประเด็นสำคัญจากการอภิปรายให้กลุ่มทราบ ซึ่งมองว่าอาจจะ เป็นเจ้าหน้าที่ที่ยังไม่มีประสบการณ์ในการเป็นเลขานุการกลุ่ม มาก่อน ในการฝึกครั้งต่อไป ควรจะมีการปรับปรุง

ผู้เล่นจากหน่วยงานต่าง ๆ (Player) ส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่ ซึ่งไม่ได้ปฏิบัติงานจริงใน function ที่กำหนดไว้ในกาฝึก แต่บางหน่วยงานมีการส่งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานจริงมา จึงทำให้ การฝึกในส่วนของการประสานการปฏิบัติร่วมกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องในบาง Function ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ เท่าที่ควร

วิทยากรกระบวนการ (Facilitator) มีบางท่านที่เป็นวิทยากรมือใหม่ จึงอาจปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่สมบูรณ์นัก เช่น ไม่ได้มีการชี้แจงรายละเอียดการฝึก/กระบวนการให้ผู้เล่นทราบ และบาง ท่านปฏิบัติหน้าที่เกินบทบาทของวิทยากรกระบวนการในการให้คำแนะนำ หรือชี้แนะการอภิปรายให้แก่ผู้เล่น”

ภาพรวมเกี่ยวกับกระบวนการฝึก TTX

การดำเนินการฝึก การนำเสนอปัญหาการสื่อสาร ข้อความ และการอำนวยความสะดวกของวิทยากรกระบวนการ นายประเสริฐ นิมมานสมัยและนายสันติ บุชบงทองให้ความเห็นตรงกันว่า มีความราบรื่นพอสมควร วิทยากรเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินการฝึกโดยจะกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมการฝึกได้ร่วมกันอภิปรายนำเสนอปัญหาและถกเถียงอย่างกว้างขวาง ซึ่งในภาพรวมเห็นว่า การปฏิบัติการในระดับ จังหวัดมีความถูกต้องเหมาะสม มีการสั่งการที่เป็นเอกภาพ และสามารถแก้ไขปัญหาได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

องค์ประกอบด้านสถานที่และรูปแบบการฝึกซ้อม

นายประเสริฐ นิมมานสมัย ให้ความเห็นว่า “ภาพรวมเกี่ยวกับรูปแบบ พิธีกร อาหาร สถานที่จัด โดยรวมเห็นว่ามีความเหมาะสม ยกเว้นเรื่องสถานที่ ซึ่งใช้สถานที่ของโรงแรมเป็นห้องเปิดกว้าง และให้ทุกกลุ่มฝึกอยู่ในห้องเดียวกัน ทำให้เกิดเสียงรบกวนกัน ในครั้งต่อไปควรจะมีการปรับปรุงเรื่องการใช้สถานที่ให้มีการแยกห้องในแต่ละกลุ่ม”



ภาพที่ 9 การฝึกบนโต๊ะ TTX ณ กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย



ภาพที่ 10 การฝึกบนโต๊ะ TTX ณ โรงแรมโนโวเทล ภูเก็ต ภูเก็ต อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

2. การฝึกเฉพาะหน้าที่ (Functional Exercise: FEX)

ดำเนินการในวันจันทร์ที่ 1 กรกฎาคม 2562 ณ ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด 6 จังหวัด ชายฝั่งทะเลอันดามัน และกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (ปก.) โดยมีหน่วยงาน/องค์กร ที่เกี่ยวข้องในการเผชิญเหตุ สึนามิ กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด 6 จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน ศูนย์ประสานงานของหน่วยงานต่างประเทศองค์กรระหว่างประเทศในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม (HADR) เข้าร่วมการฝึก



ภาพที่ 11 ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ จังหวัดภูเก็ต

นายประเสริฐ นิมมานสมัย กล่าวว่า “การฝึก FEX ในครั้งนี้ แรกเริ่มไม่ได้กำหนดให้มีการฝึกในส่วนกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แต่กำหนดไว้ว่าให้เป็นการประสานการปฏิบัติระหว่างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด 6 จังหวัด กับศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 18 ภูเก็ต ในฐานะกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (ส่วนหน้า) อย่างไรก็ตามเมื่อเป็นนโยบายผู้บริหารให้มีการเปลี่ยนแปลง การออกแบบการฝึกซ้อมจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์”



ภาพที่ 12 ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ จังหวัดระนอง

นางสาวสุจินต์พร ฆานุกรณ์ และนายสันติ บุชบงทอง ให้ความเห็นตรงกันว่า การประสานงานระหว่างส่วนกลางและจังหวัด พบว่า มีการสื่อสารกันน้อย หรือขาดการประสานกัน ในบางประเด็น โดยนายสันติ บุชบงทองกล่าวว่า “คณะทำงานออกแบบการฝึก ได้แจ้งให้คณะทำงานสนับสนุนทราบเกี่ยวกับ โจทย์การฝึก และเครื่องมือ อุปกรณ์ที่จะต้องจัดเตรียมในพื้นที่ ซึ่งคณะทำงานสนับสนุนควรจะต้องแจ้งให้ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดทราบและเตรียมการในส่วนนี้ แต่ปรากฏว่าทางพื้นที่ไม่ทราบประเด็นดังกล่าว” และนางสาวสุจินต์พร ฆานุกรณ์ ได้เสริมว่า “บางจังหวัดไม่มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการประสานงาน การต้อนรับ และติดต่อสื่อสารกับผู้เข้าร่วมฝึกจากทีมต่าง ๆ”



ภาพที่ 13 ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ จังหวัดตรัง

นายดุสิต พงศาพิพัฒนา ให้ความเห็นว่า **“สถานที่** **สำหรับใช้ในการจัดการฝึกซ้อม FEX ที่เหมาะสมที่สุด** **ควรจะเป็นศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน (EOC) หรือศูนย์ปฏิบัติการ** **อื่น ๆ ซึ่งเป็นสถานที่ปฏิบัติงานจริง มีสภาพแวดล้อมสมจริง** **มากที่สุดและยังมีวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น แผนป้องกันและ** **บรรเทาสาธารณภัย แผนที่ บอร์ดข้อมูล (Display) สำหรับ** **ใช้ในการฝึกอยู่แล้ว ซึ่งในการฝึก FEX ครั้งนี้ ได้มีการใช้** **สถานที่ของศาลากลางจังหวัด ซึ่งเป็นที่ตั้งของศูนย์บัญชาการ** **เหตุการณ์จังหวัดเป็นที่ยึดดำเนินการฝึก อย่างไรก็ตาม ในบาง** **จังหวัดสถานที่ของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ จังหวัด/อำเภอ** **มีพื้นที่จำกัด จึงทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการใช้สถานที่** **บ้างพอสมควร”**



ภาพที่ 14 ภาพศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ จังหวัดสตูล

นายประเสริฐ นิมมานสมัย กล่าวว่า **“นอกจากนี้** **ประเด็นที่ทำให้การใช้สถานที่ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด** **ในบางจังหวัดไม่เหมาะสม อีกประเด็น คือ การที่ทางจังหวัด** **มีการเชิญเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ เข้าร่วมการฝึก** **โดยที่ไม่ได้พิจารณาประเด็นการฝึกที่ออกแบบไว้ ว่าสมควร** **จะมีหน่วยงานใดบ้างที่เข้าร่วมการฝึก เช่น ในการฝึกครั้งนี้** **เป็นการจัดการในภาวะฉุกเฉิน ซึ่งเป็นเหตุการณ์เร่งด่วนที่ควร** **จะต้องดำเนินการภายในระยะเวลา 3 วันแรกของเหตุการณ์** **จึงอาจจะยังไม่จำเป็นต้องเชิญหน่วยงานที่มีภารกิจทางด้าน** **การฟื้นฟูเข้ามาร่วมในการฝึก เมื่อเชิญมาจึงส่งผลให้สถานที่**

การฝึกในห้อง EOC ของจังหวัดคับแคบเกินไป อย่างไรก็ตาม หากมองในประเด็นเพื่อให้หน่วยงานดังกล่าวได้มีโอกาส เข้าร่วมสังเกตการณ์เพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านการจัดการใน ภาวะฉุกเฉินก็อาจเป็นประเด็นที่แต่ละจังหวัดจะมอง”

ประเด็นเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือสนับสนุนการฝึกซ้อม มีผู้ให้สัมภาษณ์หลายท่าน เช่น ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย นายประเสริฐ นิมมานสมัย และ นายธนบดี ครองยุติ มีความเห็นตรงกันว่า ไม่ได้มีการนำ WebEOC หรือระบบบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศในภาวะ วิกฤต (CIMS) มาใช้ในกระบวนการฝึกเท่าที่ควร ซึ่งเครื่องมือ ดังกล่าว ได้ถูกนำมาใช้ในการฝึกร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น หน่วยงานทหาร หน่วยงานสาธารณสุข หลายครั้ง จนได้รับการยอมรับจากหน่วยงานดังกล่าวในประสิทธิภาพ การสนับสนุนข้อมูลของโปรแกรมดังกล่าวเป็นอย่างดี แม้กระทั่งในการฝึกซ้อม INSARAG ที่ผ่านมาก็ได้นำไปใช้ และผลเป็นที่ยอมรับด้วยเช่นกัน

นายประเสริฐ นิมมานสมัย ได้กล่าวถึงปัญหาอุปสรรค ของการใช้งาน WebEOC ว่า **“ในการฝึกยังมีการใช้งาน** **ไม่เต็มรูปแบบ อาจเกิดจากทักษะในการใช้งานของผู้เข้าร่วม** **การฝึกแต่ละคนที่แตกต่างกัน บางคนถนัดการสื่อสารทาง** **คำพูดมากกว่าสื่อสารผ่านระบบ WebEOC หรือมีการใช้งาน** **ระบบดังกล่าวไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ หรือเต็มประสิทธิภาพ** **ของระบบที่สามารถสนับสนุนการฝึกครั้งนี้ เช่น มีการนำ** **WebEOC มาใช้ในรูปแบบของ Web Conference แต่ไม่ใช่** **ศักยภาพของ WebEOC ในการตัดสินใจ แก้ปัญหา”**

จากประเด็นการใช้ WebEOC ไม่เต็มศักยภาพของ ระบบว่าที่ร้อยตรี ตรีกุล ไทธรรม ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการ บรรเทาสาธารณภัย ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า **“ศูนย์อำนวยการ** **บรรเทาสาธารณภัยเห็นว่าควรจะต้องมีการผลักดันให้มีการ** **ใช้ WebEOC หรือ CIMS อย่างต่อเนื่อง โดยจะจัดให้มีการฝึก** **อบรมการใช้งานระบบให้แก่เจ้าหน้าที่ของกรมฯ รวมถึงการใช้** **งานที่สามารถเชื่อมโยงกับหน่วยงานภายนอก เพื่อสนับสนุน** **การฝึก โดยเฉพาะการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย** **แบบบูรณาการในครั้งต่อไปจะนำระบบดังกล่าวมาเป็นเครื่องมือ** **หนึ่งในการฝึกอย่างแน่นอน”**

การฝึกการป้องกัน

และบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ พ.ศ. 2562 (IDMEx 2019) กรณีภัยจากคลื่นสึนามิ



ภาพที่ 15 ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ จังหวัดกระบี่

นอกจากนี้ในประเด็นเกี่ยวกับการฝึก FEX นายประเสริฐ นิมนานสมัย ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า “รูปแบบการฝึกยังยึดติดอยู่ในรูปแบบการประชุม ยังไม่เป็นการฝึก FEX ที่แท้จริง บางจังหวัดเป็นการฝึกแบบกึ่ง ๆ Functional กึ่ง ๆ Tabletop อาจจะเนื่องมาจากตัวผู้เล่นยังไม่มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองและปัญหาหลัก ๆ คือ ผู้เล่นตัวจริงไม่มา เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งว่าจะเข้าร่วมการฝึก แต่พอถึงวันจริงไม่มา ให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดมานั่งแทนเป็น Commander บางหน่วยงานส่งเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีองค์ความรู้ ไม่มีประสบการณ์ ไม่เคยปฏิบัติหน้าที่จริง ๆ มาร่วมฝึกซึ่งมองว่าจะไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ หากเมื่อฝึกสถานการณ์เสร็จแล้วกลับไปไม่สามารถถ่ายทอดประสบการณ์ฝึกครั้งนี้ให้กับผู้อื่นต่อไปได้”

ว่าที่ร้อยตรี ตรีภูมิต ทรธรรม ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย กล่าวว่า “การฝึก FEX เป็นการสร้างการเรียนรู้และเสริมสร้างองค์ความรู้ให้กับบุคลากรในหน่วยงานว่าหากเกิดสาธารณภัยขึ้นมา แต่ละหน่วยงานจะรู้บทบาทหน้าที่ของตนว่าจะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างไร นอกจากนี้

ยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน จะเห็นได้ว่าปัจจุบันกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้มีโอกาสเข้าร่วมการฝึกกับหน่วยงานอื่น ๆ ได้รู้จักบุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากการฝึกร่วมกันทำให้เจ้าหน้าที่ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้รับการพัฒนาศักยภาพในด้านการฝึกมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น รู้ว่าจะต้องตอบโจทย์ปัญหาการฝึกอย่างไร นั้นหมายถึงมีความเข้าใจในเนื้อหาของตนเองมากขึ้นนั่นเอง”

ในประเด็นเกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการฝึก ควรดำเนินการให้ครอบคลุมบุคลากรของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ซึ่งบางจังหวัดยังไม่มีความรู้และความเข้าใจในขั้นตอนการฝึกเฉพาะหน้าที่แบบ (Functional Exercise : FEX) เท่าที่ควร นางสาวสุจินต์พร พานุกการณ์ ให้ความเห็นว่า “จะเห็นได้จากการจัดสถานที่ในการฝึกซ้อมซึ่งตามหลักแล้วควรจะแบ่งแต่ละ Function ในลักษณะการโต้ตอบกับภัย จึงเห็นว่าในส่วนกลางควรจะมีจัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ EOC แก่ระดับจังหวัด ให้ความเข้าใจและเพิ่มเติมทักษะกระบวนการให้มากกว่านี้”



ภาพที่ 16 ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ จังหวัดพังงา



KNOWLEDGE CORNER

“การฝึกเฉพาะหน้าที่ (Functional Exercise : FEX)”

เป็นการฝึก ซึ่งมีการตอบโต้สถานการณ์ที่สมมติขึ้นอย่างเต็มที่ เพื่อทดสอบความสามารถของหน่วยงานในการตอบโต้กับสถานการณ์ รวมทั้งมุ่งเน้นการทดสอบหน้าที่ภายใต้แผนปฏิบัติการฉุกเฉินของหน่วยงาน โดยมีการตอบโต้สถานการณ์สมมติในภาวะกดดันและสมจริง ทั้งนี้ จะให้ความสำคัญกับการประสานงาน การบูรณาการ และการปฏิสัมพันธ์ของนโยบาย ขั้นตอน กระบวนการ บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงาน ทั้งก่อน ขณะ และหลัง เกิดสถานการณ์ที่สมมติขึ้น

ภารกิจในการฝึกเฉพาะหน้าที่ตามแผนปฏิบัติการฉุกเฉิน (Emergency Operations Plan : EOP) ประกอบด้วยภารกิจ 13 ด้าน ได้แก่ 1) การแจ้งเหตุฉุกเฉิน (Alert Notification) 2) การแจ้งเตือนประชาชน (Public Warning) 3) การติดต่อสื่อสาร (Communication) 4) การประสานงานและการควบคุม (Coordination and Control) 5) การนำเสนอข้อมูลเหตุฉุกเฉินต่อสาธารณชน (Emergency Public Information) 6) การประเมินความเสียหาย (Damage Assessment) 7) การปฏิบัติการทางการแพทย์ (Health and Medical) 8) การให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชน (Individual/Family Assistance) 9) ความปลอดภัยของสาธารณชน (Public Safety) 10) งานด้านโยธาและวิศวกรรม (Public Work and Engineering) 11) การขนส่งและคมนาคม (Transportation) 12) การบริหารทรัพยากร (Resource Management) และ 13) การดำเนินการของรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง (Community Government)

การฝึกเฉพาะหน้าที่มักจะจัดขึ้น ณ ส่วนปฏิบัติการฉุกเฉิน หรือศูนย์ปฏิบัติการอื่น ๆ โดยมีผู้เข้าร่วมการฝึกประกอบด้วย ผู้ควบคุมการฝึก (Controller) ผู้รับการฝึกซ้อม (Player) ผู้จำลองสถานการณ์ (Simulator) และผู้ประเมินผลการฝึก (Evaluator) ในการฝึก ผู้เข้าร่วมฝึกจะฝึกปฏิบัติการตอบโต้เหตุการณ์ตามประเด็นปัญหา/ข้อความ ที่ได้วางแผนตามลำดับ โดยผู้จำลองสถานการณ์ส่งให้ผู้เข้าร่วมฝึกในห้วงเวลาการฝึกจริงจึงทำให้การฝึกมีความสมจริงมากที่สุด

การฝึกเฉพาะหน้าที่สามารถนำมาทดสอบการปฏิบัติหน้าที่ได้เช่นเดียวกับการฝึกเต็มรูปแบบ (Full Scale Exercise) หากแต่ใช้งบประมาณตลอดจนความเสี่ยงในประเด็นด้านความปลอดภัยน้อยกว่า อย่างไรก็ตามการเลือกรูปแบบการฝึกควรพิจารณาที่วัตถุประสงค์ของการจัดการฝึกและคุณลักษณะเฉพาะที่สำคัญของการฝึกเฉพาะหน้าที่ให้ชัดเจนระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องก่อน

ประเด็นในการประเมินการฝึกเฉพาะหน้าที่ ได้แก่ การควบคุมและสั่งการ การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน

ความเหมาะสมของแผนงาน นโยบาย ขั้นตอนการปฏิบัติ และ บทบาทหน้าที่ ของบุคลากรหรือส่วนงานที่เกี่ยวข้อง ประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของบุคลากรและระบบ กระบวนการตัดสินใจ การสื่อสารและการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบริหารทรัพยากรและกำลังคน ความเหมาะสมของทรัพยากรต่อการปฏิบัติงานในภาพรวมให้มีประสิทธิภาพ

การจัดการฝึกเฉพาะหน้าที่ เพื่อให้เกิดการตอบโต้ที่มีความสมจริง จึงไม่ควรแจ้งให้ผู้เข้าร่วมฝึกทราบล่วงหน้าถึงกำหนดเวลาที่แน่นอน หากแต่แจ้งข้อมูลเพียงห้วงเวลาโดยประมาณของการฝึกเท่านั้น

ในช่วงแรกจะเป็นการบรรยายสรุป (Briefing) ให้ผู้เข้าร่วมฝึกทราบถึงวัตถุประสงค์ กำหนดการ วิธีการ ระยะเวลา กฎและขั้นตอนกระบวนการฝึก เมื่อเริ่มสถานการณ์ฝึกจะมีการนำเสนอคำบรรยายสถานการณ์สมมติ (Narrative) และเริ่มส่งและโต้ตอบโจทย์สถานการณ์ (Message Delivery and Response) ระหว่างผู้จำลองสถานการณ์และผู้เข้าร่วมการฝึก โดยมีผู้ควบคุมการฝึกทำหน้าที่กำกับดูแลการตอบโต้ในประเด็นเกี่ยวกับการจัดการและการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า การปรับเวลาให้เหมาะสมกับการฝึก การรักษาความต่อเนื่อง



อ้างอิงจาก : http://dailyherald.com/submitted/2019_0726/local-leader-attend-feme-training_course_1 เมษายน 2563

3. การฝึกปฏิบัติ (Drill) แบ่งออกเป็น 2 ช่วง ดังนี้

3.1 การฝึกปฏิบัติด้านการแจ้งเตือนภัยและการอพยพไปยังพื้นที่ปลอดภัย ดำเนินการระหว่างวันที่ 24-25 มิถุนายน 2562 ณ พื้นที่เสี่ยงภัยสึนามิ 6 จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน

3.2 การฝึกปฏิบัติ 6 สถานี ดำเนินการระหว่างวันที่ 3-6 กรกฎาคม 2562 ณ ท่าเทียบเรือน้ำลึก ตำบลวิชิต อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต โดยกำหนดสถานีฝึกจำนวน 6 สถานี ประกอบด้วย

- 1) ศอญ. จิตอาสาพระราชทาน
- 2) ศูนย์พักพิงผู้ประสบภัยชั่วคราว
- 3) การแพทย์และสาธารณสุข การพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคล และการส่งกลับ
- 4) ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ ณ ที่เกิดเหตุ (Incident Command Post : ICP)
- 5) จุฑระดมทรัพยากร และ
- 6) การค้นหาและกู้ภัยทางทะเล ทางอากาศ และภาคพื้น

3.1 การฝึกปฏิบัติด้านการแจ้งเตือนภัยและการอพยพไปยังพื้นที่ปลอดภัย

นายธนบดี ครองยุติ ผู้อำนวยการส่วนเทคโนโลยี และการสื่อสารเพื่อการเตือนภัย และนายสุวัฒน์ พลับเพ็ง รักษาการผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการเตือนภัยศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับภาพรวมว่า การฝึกการแจ้งเตือนภัย และการอพยพได้มีการวางแผนการฝึก 6 จังหวัด โดยแบ่งการฝึกวันละ 3 จังหวัด ระหว่างวันที่ 24-25 มิถุนายน 2562 การดำเนินการฝึกจะเป็นการปล่อยสถานการณ์ตามสถานการณ์จำลองที่กำหนดไว้ โดยมีศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติเป็นหน่วยงานกลาง ดำเนินการตามขั้นตอนปฏิบัติในการแจ้งเตือนและอพยพของศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ เช่น การส่งข้อความ การส่งการให้อพยพ การอพยพไปยังศูนย์อพยพ ซึ่งจะมีการสื่อสารกันโดยการประชุม Conference จากศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติไปยังจังหวัด”

ว่าที่ร้อยตรีตระกูล โทธรรม ผู้อำนวยการศูนย์บัญชาการบรรเทาสาธารณภัย ได้กล่าวถึงการฝึกเกี่ยวกับการแจ้งเตือนภัยและการฝึกอพยพไปยังพื้นที่ปลอดภัยว่า “ยังมีปัญหาอุปสรรคในการฝึกเกี่ยวกับการสื่อสารให้ประชาชนเตรียมการอพยพ ซึ่งพบว่า มีการใช้ภาษาเชิงเทคนิค เช่น การใช้รหัส M1 M2 M3 ควรใช้ว่า กดสัญญาณครั้งที่ 1 “เป็นการเตือน” พอกดสัญญาณครั้งที่ 2 จะเป็นข้อความว่า “ให้คุณอพยพ” และสัญญาณครั้งที่ 3 เป็นการบอกว่า “ภัยนี้ได้สิ้นสุดแล้ว ให้ทุกหน่วยที่มีหน้าที่เข้าไปทำการค้นหา ซึ่งในการฝึกครั้งนี้

พบว่าในการกดสัญญาณครั้งที่ 2 ก็มีผู้เล่นลงไปให้ความช่วยเหลือแล้ว ซึ่งไม่ได้รอให้กดสัญญาณให้ครบ 3 ครั้ง นอกจากนี้การใช้ภาษาก็ควรใช้ภาษาที่ทำให้ประชาชนเข้าใจได้ง่าย ไม่ควรสั้นหรือยาวเกินไป และน้ำเสียงไม่ควรราบเรียบเกินไป ซึ่งในประเด็นนี้ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติก็คงจะตระหนักในประเด็นนี้อยู่แล้วเท่าที่ทราบศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติมีการทำ SOP การแจ้งเตือนและมีการลงไปสู่สร้างการรับรู้ กับประชาชนเพิ่มมากขึ้นว่าแต่ละสัญญาณสื่อความหมายว่าอย่างไร ในวันที่ซ้อมจริงนั้น ประชาชนเกิดความสับสนและเริ่มวิ่งกันตั้งแต่ได้ยินเสียงสัญญาณครั้งแรก”

นายธนบดี ครองยุติ และนายสุวัฒน์ พลับเพ็ง กล่าวถึงปัญหาในการบริหารจัดการการฝึกและแนวทางในการแก้ไข ประเด็นปัญหาแรกเกี่ยวกับการสั่งการของผู้บริหารให้มีการประชุมหารือร่วมกันระหว่าง 6 จังหวัด ผ่านระบบการสื่อสาร ซึ่งตามสถานการณ์การฝึกเดิมกำหนดให้มีการถ่ายทอดเฉพาะภาพการอพยพประชาชนไปยังพื้นที่ปลอดภัยของ 6 จังหวัด กับศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติส่วนกลาง ในส่วนนี้ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติไม่ได้มีการเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ไว้ สำหรับการ Conference ดังกล่าว และศูนย์เทคโนโลยีและการสื่อสารซึ่งเป็นหน่วยรับผิดชอบด้านการสถาปนาระบบสื่อสารก็ไม่ได้เตรียมพร้อมเครื่องมือและบุคลากรไว้สำหรับการนี้เช่นกัน จึงไม่สามารถกระจาย

บุคลากรให้ครอบคลุมตาม จุดต่าง ๆ ได้ อย่างไรก็ตามทั้งสองหน่วยงานก็ได้ประสานการปฏิบัติร่วมกัน ในการจัดให้มีการประชุมหารือจริงซึ่งอาจจะไม่ค่อยสมบูรณ์นัก

ประเด็นปัญหาที่สอง เกี่ยวกับความพร้อมทางด้านอุปกรณ์การแจ้งเตือนภัย พบว่า หอเตือนภัยที่จังหวัดพังงา ขัดข้องในวันที่มีการซ้อม สัญญาณไม่ชัด จึงได้มีการใช้เครื่องขยายเสียงช่วยในการฝึก และกระบวนการฝึกในเรื่องของการสื่อสารจากส่วนกลาง (ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ) ไปยังพื้นที่ให้ดำเนินการอพยพ ในส่วนนี้อาจเห็นภาพไม่ชัด ในบางจังหวัด ส่วนใหญ่จะเห็นภาพของประชาชนที่วิ่งหนีภัย

แนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น นายธนบดี ครองยุติ และนายสุวัฒน์ พลับเพลิง ให้ความเห็นตรงกันว่า ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ และศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ควรจะมีการเตรียมพร้อมทั้งเครื่องมือและบุคลากรไว้ให้พร้อมสำหรับเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นโดยไม่ทราบล่วงหน้า สำหรับเรื่องของการทดสอบสัญญาณเตือนภัยและการสื่อสารให้ประชาชนเข้าใจความหมายอย่างถูกต้องนั้น นายธนบดี ครองยุติ



กล่าวว่า “เกี่ยวกับความหมายที่ต้องการสื่อของสัญญาณเตือนภัย แต่ละครึ่ง การทดสอบสัญญาณ ครั้งที่ 1 มีข้อความประกาศว่า โปรดทราบ ขณะนี้เกิดแผ่นดินไหวในทะเล มีโอกาสเกิดสึนามิได้ สัญญาณครั้งที่ 2 มีข้อความว่า โปรดทราบ ขณะนี้เกิดสึนามิขึ้น ให้ทุกคนอพยพ ซึ่งจากข้อความดังกล่าว โดยส่วนตัวเห็นว่าเป็นข้อความที่ยาวเกินไป ในสถานการณ์จริงประชาชนจะเกิดความตระหนกตั้งแต่ได้ยินเสียงสัญญาณครั้งแรก และออกวิ่งแล้ว จึงน่าจะต้องการมีการปรับเปลี่ยนข้อความให้สั้นกว่านี้ และทำความเข้าใจให้ประชาชนรับรู้ตรงกัน”



ภาพที่ 17 การฝึกปฏิบัติด้านการแจ้งเตือนภัยและการอพยพไปยังพื้นที่ปลอดภัย จังหวัดพังงา

3.2 การฝึกปฏิบัติ 6 สถานี

ดำเนินการระหว่างวันที่ 3-6 กรกฎาคม 2562 ณ ท่าเทียบเรือน้ำลึก ตำบลวิชิต อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ประกอบด้วยสถานี ดังนี้ 1) ศอญ. จิตอาสาพระราชทาน 2) ศูนย์พักพิงผู้ประสบภัยชั่วคราว 3) การแพทย์และสาธารณสุข การพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคล และการส่งกลับ 4) ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ ณ ที่เกิดเหตุ (Incident Command Post : ICP) 5) จุดระดมทรัพยากร 6) การค้นหาและกู้ภัยทางทะเล ทางอากาศ และภาคพื้น

การประเมินจะพิจารณากิจกรรมต่าง ๆ ตามขอบเขตการฝึกซ้อมที่กำหนด จำนวน 11 กิจกรรม ได้แก่ 1) การติดตามเฝ้าระวัง และแจ้งเตือนภัยสึนามิ รวมถึงการยืนยันการสิ้นสุดคลื่นสึนามิ 2) การอำนวยความสะดวกในการอพยพ 3) การจัดการศูนย์พักพิงรองรับการอพยพ 4) การสถาปนาระบบสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน 5) การประเมินผลกระทบจากสึนามิและความจำเป็นเร่งด่วนในการจัดการ 6) การค้นหาช่วยเหลือ กู้ภัย และการปฏิบัติการทางการแพทย์ 7) การจัดการผู้พลัดหลง สูญหาย และการจัดการศพผู้เสียชีวิต และ 8) การประชาสัมพันธ์ในภาวะฉุกเฉิน และการสื่อสารสาธารณะ 9) การประสานกับหน่วยงานต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ 10) การดำเนินการเกี่ยวกับประชาชนจิตอาสา และการจัดการโรงครัวพระราชทาน 11) การฟื้นฟูระบบนิเวศ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งรวมถึงแหล่งโบราณสถาน

การฝึกปฏิบัติ (Drill) ในวันที่ 8 กรกฎาคม 2562 เป็นการฝึกปฏิบัติเชิงสาธิต ให้ผู้บริหารได้เห็นภาพกิจกรรม การฝึกอย่างครบวงจรตามขอบเขตกิจกรรมที่กำหนดไว้ 11 ด้าน เริ่มตั้งแต่ การแจ้งเตือนภัยสึนามิจากศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ ส่วนกลางแจ้งเตือนภัยไปยังพื้นที่จังหวัดที่อาจได้รับผลกระทบ มีการสั่งการให้อพยพประชาชนไปอยู่ในพื้นที่ปลอดภัย เช่น ศูนย์พักพิงชั่วคราว มีการสถาปนาระบบสื่อสาร การดำเนินการประเมินผลกระทบและความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชน โดยทีมประเมินของจังหวัด และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีการดำเนินการกู้ภัยโดยทีม USAR ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงสาธารณสุข ทหาร และมูลนิธิ การจัดการศพ การจัดตั้ง EOC เพื่อประสานการปฏิบัติและการประชาสัมพันธ์ในภาวะฉุกเฉิน การมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่างประเทศในการฝึกกู้ภัย การจัดตั้งโรงครัวพระราชทาน การเข้าร่วมฝึกของประชาชนจิตอาสา และการฝึกปฏิบัติการทางเฮลิคอปเตอร์ของศูนย์อำนวยความสะดวก ผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) และ USAR เพื่อการฟื้นฟูระบบนิเวศทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

การฝึกการจัดการศูนย์พักพิงรองรับการอพยพ นางสาว เกอราโฟ จรรยา ผู้อำนวยการส่วนวิชาการและส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรบุคคล (สพบ.) กล่าวว่า “ได้มีการอพยพผู้ประสบภัยทางรถยนต์ไปยังศูนย์พักพิงชั่วคราว และมีการฝึกกระบวนการต่าง ๆ ในการบริหารจัดการศูนย์ฯ ในช่วงเกิดภัยพิบัติตามหลักสากล เช่น มีการลงทะเบียน

คัดกรอง ผู้อพยพ การให้คำปรึกษาทางจิตวิทยาแก่ผู้ประสบภัย การคัดแยกกลุ่มเปราะบาง การจัดสถานที่เป็นโซนต่าง ๆ ภายในศูนย์พักพิงเพื่อทำกิจกรรม การจัดให้มีกิจกรรมเสริมฝึกอาชีพของผู้ที่อาศัยอยู่ในบริเวณศูนย์พักพิงฯ เป็นต้น”

การสถาปนาระบบสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน นายพงษ์ศักดิ์ อธิกริตติวัฒนา หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดชัยภูมิเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กล่าวว่า “ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่ทราบกรอบในการฝึกที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ที่ตนเองจะต้องลงไปปฏิบัติ ระหว่างวันที่ 4-6 กรกฎาคม 2562 อย่างไรก็ตามทางศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และหน่วยงานภาคีเครือข่ายภาครัฐ เอกชน รัฐวิสาหกิจ อาสาสมัคร 12 หน่วย ได้ร่วมกันสถาปนาระบบสื่อสารขึ้น โดยมีการตั้งต้นท์การสื่อสาร รถไฟฟ้า รถสื่อสารของ TOT CAT DTAC และ AIS เพื่อเชื่อมต่อระบบสัญญาณเครือข่ายและ Internet ระหว่างหน่วยงานเครือข่าย ดำรวจ สปฉ. ทหาร และจิตอาสา เมื่อรถเข้ามาแล้วจะต้องมีการจัดระบบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามมา เช่น ระบบการเดินรถ การตั้งแถวรถ สถานที่ทำงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้มีการจัดทำเป็นคลิปวิดีโอเกี่ยวกับการบริหารจัดการในภาพรวมของระบบการจัดการสื่อสารดังกล่าว ระยะเวลาประมาณ 2-3 นาที ไว้แจกให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เข้าร่วมปฏิบัติงาน รวมถึงผู้บริหารได้เห็นภาพ”

การฝึกการป้องกัน

และบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ พ.ศ. 2562 (IDMEx 2019) กรณีภัยจากคลื่นสึนามิ

สถานีที่ 2 : ศูนย์พักพิงผู้ประสบภัยชั่วคราว



สถานีที่ 3 : การแพทย์และสาธารณสุข การพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคล และการส่งกลับ



ทางอากาศ



ทางบก



การฝึกการป้องกัน

และบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ พ.ศ. 2562 (IDMEx 2019) กรณีภัยจากคลื่นสึนามิ

สถานีที่ 4 : ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ ณ ที่เกิดเหตุ (Incident Command Post : ICP)



สถานีที่ 5 : จุดระดมทรัพยากร



สถานีที่ 6 : การค้นหาและกู้ภัยทางทะเล
 ทางอากาศ และภาคพื้น

การค้นหา
 และกู้ภัย
 ทางทะเล



การค้นหา
 และกู้ภัย
 ทางอากาศ



การค้นหา
 และกู้ภัย
 ภาคพื้น





KNOWLEDGE CORNER

“การฝึกปฏิบัติ (Drill)”

เป็นรูปแบบหนึ่งของการฝึกเชิงปฏิบัติการ (Operation Based Exercise) โดยเป็นรูปแบบการฝึกที่มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบหรือประเมินทักษะความสามารถในการปฏิบัติของบุคคลในการปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่ของตน หรืออาจเป็นการฝึกเพื่อเสริมทักษะความชำนาญในการปฏิบัติให้กับบุคคล นอกจากนี้การฝึกปฏิบัติ (Drill) จะมีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานจริงมาทดสอบเพื่อประเมินประสิทธิภาพของเครื่องมือ

การฝึกปฏิบัติ จะมีการสร้างเหตุการณ์จำลองขึ้นเป็นสถานการณ์ให้ผู้รับการฝึกเข้าไปปฏิบัติตามภารกิจหน้าที่ เช่น การสร้างเหตุการณ์จำลองเพลิงไหม้ เพื่อฝึกปฏิบัติการเข้าระงับเหตุเพลิงไหม้โดยต้องมีการเคลื่อนกำลังหรือเคลื่อนย้ายทรัพยากรออกปฏิบัติจริง การสร้างเหตุการณ์จำลองนี้อาจเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการรับแจ้งเหตุ การนำพาหนะหรืออุปกรณ์เครื่องมือออกปฏิบัติของชุดระงับเหตุ การประเมินสถานการณ์ที่เกิดเหตุ การจัดการพื้นที่เหตุการณ์ การปฏิบัติในการควบคุมเพลิง การค้นหาและกู้ภัย จนถึงการจัดการพื้นที่เกิดเหตุเมื่อเหตุการณ์สงบแล้ว ซึ่งอาจสร้างเหตุการณ์จำลองและทำการฝึกในทุกขั้นตอน หรือเลือกทำการฝึกเฉพาะบางขั้นตอน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับขอบเขตการฝึกที่กำหนดไว้ว่าจะทำการทดสอบการปฏิบัติในด้านใดบ้าง

โดยที่เป็นการฝึกเพื่อทดสอบประเมินทักษะความสามารถในการปฏิบัติของบุคคล โดยทั่วไปการฝึกปฏิบัติ (Drill) จะมีการควบคุมและบันทึกเวลาเพื่อประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติของผู้รับการฝึกว่าสามารถปฏิบัติได้โดยถูกต้องภายใต้มาตรฐานเวลาที่กำหนดหรือไม่ โดยมีผู้ควบคุมการฝึก (Controller) ทำหน้าที่ควบคุมการสร้างเหตุการณ์จำลองให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และขอบเขตการฝึก รวมถึงควบคุมการฝึกให้มีความปลอดภัย และมีผู้ประเมินการฝึก (Evaluator) ทำหน้าที่ประเมินการปฏิบัติของผู้รับการฝึก

แหล่งที่มา : นายสันติ บุชบงทอง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ผลที่ได้รับจากการฝึก (Product)

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ พ.ศ. 2562 (IDMEx 2019) กรณีภัยจากคลื่นสึนามิ ดังกล่าวข้างต้น ในการประเมินได้นำมาวิเคราะห์ทางวิชาการภายใต้แนวคิดการประเมินผลโครงการแบบต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ และแนวคิดการประเมินแบบชิป เพื่อต้องการที่จะทราบว่า การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยครั้งนี้ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการฝึกที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งในการฝึกต้องการที่จะ

ประเมินผลการบริหารจัดการการฝึกและกิจกรรมการฝึกเกี่ยวกับระบบ/กลไกของแผนเผชิญเหตุสึนามิของจังหวัดกระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง และจังหวัดสตูล การแจ้งเตือนภัยและอพยพประชาชน การบัญชาการเหตุการณ์ การประสาน การปฏิบัติ การลดผลกระทบและบรรเทาทุกข์ การประสานงาน การสั่งการในการจัดการสถานการณ์ของกลไกต่าง ๆ ภายใต้แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และการบูรณาการการปฏิบัติในการใช้ทรัพยากร เครื่องมือ กำลังพลของทุกภาคส่วน โดยในการประเมินได้นำประเด็นจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เป็น 2 ส่วน คือ ประเด็นที่เป็นจุดเด่น (Strength) และประเด็นที่เป็นจุดด้อย (Weakness)

บริบทในภาพรวม/ ความพร้อมก่อนการฝึก (Context) ความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ เครื่องมือ และการบริหารจัดการ (Input)

จุดเด่น (Strength)

การจัดทำกรอบการฝึกซ้อม: การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ พ.ศ. 2562 (IDMEX 2019) กรณีภัยจากคลื่นสึนามิครั้งนี้ ได้มีการวางแผนการฝึกได้ดีในระดับหนึ่ง กล่าวคือ ศูนย์อำนวยการ บรรเทาสาธารณภัย โดยส่วนการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการฝึก ได้ดำเนินการยกร่างกรอบการฝึกซ้อมตามหลักการทางวิชาการขึ้นโดยมีการทบทวนแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีการประเมิน ความจำเป็นในการฝึก ประเมินศักยภาพของหน่วยงานที่จัดการฝึกทางด้านงบประมาณ ทรัพยากร และบุคลากร และได้จัดการประชุมหารือเพื่อจัดทำกรอบการฝึกร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผ่านกลไกการดำเนินการในรูปคณะกรรมการอำนวยการ และคณะกรรมการจัดการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเฉพาะด้าน โดยมีหน่วยงานทั้งในส่วนกลางและ หน่วยงานในพื้นที่ร่วมอยู่ในคณะกรรมการซึ่งทำให้การดำเนินการต่าง ๆ ในช่วงก่อนการฝึกบรรลุเป้าหมายตามห้วงเวลา ที่กำหนด

งบประมาณการฝึก : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้มีการวางแผนและจัดสรรงบประมาณสำหรับการฝึก การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประจำปีเพื่อใช้ในการบริหารจัดการการฝึกอย่างครอบคลุม รวมถึงหน่วยงานอื่น ๆ ก็ได้มี การใช้งบประมาณของหน่วยงานในการเข้าร่วมการฝึกครั้งนี้ จึงนับว่าเป็นการฝึกที่ได้มีการบูรณาการการบริหารจัดการระหว่าง หน่วยงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์

การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอกให้เป็นหน่วยงานหลักทางด้านการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในภาคพลเรือน โดยมองว่ากรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีบุคลากรที่มีองค์ความรู้ และทักษะทางด้านการฝึก ซึ่งในส่วนนี้กรมป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยได้มีการพัฒนาองค์ความรู้ให้แก่บุคลากรในเรื่องดังกล่าว ผ่านการฝึกอบรมซึ่งจัดโดยสถาบันพัฒนา บุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (สพบ.) และศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย (ส่วนการฝึกการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย) อย่างต่อเนื่อง และโดยเฉพาะในการฝึก IDMEX 2019 ในปีนี้ สพบ. ได้จัดให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรการเสริมสร้างศักยภาพทีมสนับสนุนการจัดการเหตุการณ์ (IMAT) ประจำปี 2562 ได้มีโอกาสไปร่วมฝึกปฏิบัติการ จัดทำโจทย์การฝึกด้วย

จุดด้อย (Weakness)

การจัดทำโจทย์การฝึก : โครงสร้างของคณะทำงานด้านการเขียนโจทย์ มีองค์ประกอบที่เป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ดำเนินการฝึกไม่เพียงพอ ทำให้โจทย์การฝึกขาดความสมบูรณ์ในด้านข้อเท็จจริง และความสมจริง และการให้เจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในจังหวัดอื่น ๆ เข้ามาร่วมในการจัดทำโจทย์ ทำให้ต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจบริบทของพื้นที่ที่จะทำการฝึกซึ่งมีระยะเวลาในการเขียนโจทย์ค่อนข้างน้อย จึงทำให้การเขียนโจทย์ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ประกอบกับต้องมีการปรับเปลี่ยนโจทย์เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบการฝึกที่เปลี่ยนแปลงตามนโยบายของผู้บริหาร จึงทำให้คณะทำงานออกแบบการฝึกต้องเขียนโจทย์ให้มีความยืดหยุ่นและเหมาะสมกับสถานการณ์มากที่สุด

การติดตามและการประสานงาน : คณะทำงานด้านการจัดทำสถานการณ์ คณะทำงานด้านการควบคุมสถานการณ์ฯ และคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะทำงานต่าง ๆ มีการประชุมหารือ/การติดตามและประสานงานในรายละเอียดที่จะต้องเชื่อมโยงกันน้อยเกินไป ซึ่งส่งผลกระทบต่อเตรียมการของพื้นที่ในการฝึก

การกำหนดช่วงเวลาในการฝึก : การฝึกครั้งนี้กำหนดระยะเวลาในการเตรียมการฝึกน้อยเกินไป สำหรับการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขนาดใหญ่เช่นนี้ ซึ่งประกอบด้วยการฝึก TTX, ฝึก FEX และ ฝึก Drill รวมถึงการฝึกระบบการแจ้งเตือนภัย และการอพยพประชาชน ที่กำหนดเพิ่มในภายหลังส่งผลให้การวางแผนอาจไม่ครอบคลุมทุกระดับของการฝึก

กิจกรรมการฝึกซ้อม (Process)

การฝึกบนโต๊ะ (TTX) การฝึกเฉพาะหน้าที่ (FEX)
การฝึกปฏิบัติ (Drill)

ประเมินภาพรวมของการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามวัตถุประสงค์ (Evaluated by Objectives) เกี่ยวกับระบบ/กลไกของแผนเผชิญเหตุสึนามิของจังหวัดกระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง และจังหวัดสตูล การแจ้งเตือนภัยและอพยพประชาชน การบัญชาการเหตุการณ์ การประสาน การปฏิบัติ การลดผลกระทบและบรรเทาทุกข์ การประสานงาน การสั่งการในการจัดการสถานการณ์ และการบูรณาการการปฏิบัติในการใช้ทรัพยากร เครื่องมือ กำลังพลของทุกภาคส่วน

จุดเด่น (Strength)

จากการฝึก TTX, FEX และ Drill สะท้อนให้เห็นภาพรวมของการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเกี่ยวกับการทดสอบแผนเผชิญเหตุสึนามิของจังหวัดกระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง และจังหวัดสตูล การแจ้งเตือนภัยและอพยพประชาชน การบัญชาการเหตุการณ์ การประสานการปฏิบัติการลดผลกระทบและบรรเทาทุกข์ การประสานงาน การสั่งการในการจัดการสถานการณ์ และการบูรณาการ การปฏิบัติในการใช้ทรัพยากร เครื่องมือ กำลังพลของทุกภาคส่วน ตามวัตถุประสงค์ของการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่กำหนด โดยมีจุดเด่น (Strength) กล่าวคือ การฝึก TTX มีองค์ประกอบของผู้เล่นค่อนข้างสมบูรณ์และในการดำเนินการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีวิทยากรกระบวนการเป็นผู้กระตุ้นให้มีการนำเสนอปัญหา การสื่อสารข้อความ การอภิปรายและถกเถียง ส่วนผู้เล่นในระดับสั่งการสามารถแสดงบทบาทในการสั่งการ และแก้ไขปัญหาได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดทั้งในระดับจังหวัดและส่วนกลาง

สำหรับการฝึก FEX และ Drill ซึ่งกำหนดสถานีฝึกไว้ 6 สถานี ได้แก่ 1) ศอญ. จิตอาสาพระราชทาน 2) ศูนย์พักพิงผู้ประสบภัยชั่วคราว 3) การแพทย์และสาธารณสุข การพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคล และการส่งกลับ 4) ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ ที่เกิดเหตุ (Incident Command Post : ICP) 5) จุดระดมทรัพยากร และ 6) การค้นหาและกู้ภัยทางทะเล ทางอากาศ

และภาคพื้น ซึ่งในแต่ละสถานมีการฝึกปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติในแต่ละลักษณะงาน สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการฝึกเริ่มตั้งแต่การแจ้งเตือนภัยสึนามิจากศูนย์เตือนภัย พิบัติแห่งชาติ ส่วนกลางแจ้งเตือนภัยไปยังพื้นที่จังหวัดที่อาจได้รับผลกระทบ มีการสั่งการให้อพยพ ประชาชนไปอยู่ในพื้นที่ปลอดภัย เช่น ศูนย์พักพิงชั่วคราว มีการสถาปนาระบบสื่อสาร การดำเนินการ ประเมินผลกระทบและความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนโดยทีม ประเมินของจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการดำเนินการกู้ภัยโดยทีม USAR ของกรมป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย กระทรวงสาธารณสุข หน่วยงานทหาร และ มูลนิธิอาสาสมัคร การจัดการศพ การจัดตั้ง EOC เพื่อประสานการปฏิบัติและการประชาสัมพันธ์ในภาวะฉุกเฉิน การมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่างประเทศในการฝึกกู้ภัย การจัดตั้งโรงครัวพระราชทาน การเข้าร่วมฝึกของประชาชนจิตอาสา และการฝึกการปฏิบัติการทางเฮลิคอปเตอร์ของ ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) และ USAR เพื่อการฟื้นฟูระบบนิเวศ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ซึ่งในการฝึกในกิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวได้เห็นภาพของการบัญชาการเหตุการณ์ การประสานการปฏิบัติ การบรรเทาทุกข์ และการบูรณาการในการใช้ทรัพยากร เครื่องมือ และกำลังพลร่วมกันของหน่วยงานที่เข้าร่วมการฝึก นับได้ว่าบรรลุ ตามวัตถุประสงค์การฝึกที่กำหนด

การฝึกบางกิจกรรมได้เห็นภาพกระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เช่น การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การสถาปนาระบบสื่อสารระหว่างหน่วยงานเครือข่ายและการจัดระบบ Logistic ซึ่งได้มีการจัดทำคลิปวิดีโอเกี่ยวกับการ บริหารจัดการทรัพยากรแจกให้ผู้เข้าร่วมการฝึก ผู้สังเกตการณ์ และผู้บริหาร นอกจากนี้ได้เห็นภาพการฝึกที่เป็นระบบและ มีความราบรื่นระหว่างหน่วยงานที่เคยร่วมฝึกซ้อมกันเป็นประจำ เช่น หน่วยงานทหาร สาธารณสุข กรุงเทพมหานคร ฯลฯ

จุดด้อย (Weakness)

การฝึก FEX และ Drill ในบางกิจกรรมของการฝึกอาจไม่ราบรื่นเท่าที่ควร เนื่องจากประเด็นปัญหาทางด้านการบริหารจัดการ เช่น บุคลากร อุปกรณ์ไม่เพียงพอในการจัดประชุม conference ระหว่าง 6 จังหวัด ในการฝึกการแจ้งเตือนภัย และอพยพ การปรับเปลี่ยนโจทย์การฝึกตามสถานการณ์ปัจจุบันและตามนโยบายผู้บริหาร และปัญหาการประสานงานระหว่าง เจ้าหน้าที่ส่วนกลางและจังหวัดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมตามโจทย์การฝึก ซึ่งมีการสื่อสารกันน้อย หรือขาดการประสานงานกันในบางประเด็น

ปัญหาในช่วงของการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยภาพรวมของการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในกิจกรรมทั้งหมดของ TTX, FEX และ Drill พบปัญหาที่คล้ายคลึงกันในเรื่องของการติดต่อสื่อสาร การประสานงาน ระหว่างเจ้าหน้าที่ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในส่วนกลางและระดับพื้นที่ ความไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ ในการฝึกของหน่วยงานว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร โดยเฉพาะในการฝึกการสถาปนาระบบการสื่อสาร การระดมทรัพยากร ซึ่งเจ้าหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน ที่เข้าร่วมการฝึกยังไม่ทราบขอบเขตของการฝึกในการสถาปนาระบบการสื่อสารดังกล่าว เพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ปัญหาในการใช้ระบบการสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์ (WebEOC หรือ CIMS) ในการฝึก การบัญชาการเหตุการณ์ และการสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชนในการฝึกการแจ้งเตือนและอพยพ ซึ่งมีปัญหา ในเรื่องการใช้ศัพท์เทคนิคในการสื่อสาร

นอกจากนี้ พบประเด็นปัญหาเกี่ยวกับองค์ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ รวมถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องของผู้ที่เข้าร่วมการฝึกที่มีไม่เพียงพอ หรือไม่ได้เป็นผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในภารกิจที่เกี่ยวกับการฝึกโดยตรง ทำให้ ไม่สามารถตอบโจทย์การฝึกได้อย่างถูกต้อง ซึ่งส่งผลให้การฝึกในครั้งนี้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร

Key Success & Challenge

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 ท่าน ซึ่งมาจากหน่วยงานหลักในการจัดการฝึกครั้งนี้ ได้แก่ ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย กองส่งเสริมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ และสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทำให้ทราบประเด็นที่เป็นจุดเด่นและจุดด้อยของการฝึกครั้งนี้ ซึ่งสามารถนำมาสังเคราะห์ให้เห็นผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ของการฝึก ซึ่ง ว่าที่ร้อยตรี ตรีกุล โทธรรม ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย ได้กล่าวว่า “เป็นการฝึก IDMEx ที่สามารถดำเนินการได้ดีในระดับหนึ่งในจำนวน 4 ครั้ง ที่จัดมาก็อาจจะกล่าวได้ เนื่องจากมีประเด็นที่ท้าทายในการจัดการฝึกหลายประเด็น เช่น การกำหนดประเภทภัยสึนามิที่แตกต่างจากครั้งอื่น ๆ ขอบเขตการฝึกที่ค่อนข้างมาก หลากหลาย ทั้งในเรื่องของกิจกรรม และรูปแบบการฝึกซึ่งประกอบไปด้วย TTX FEX และ Drill รวมทั้งมีหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และที่เป็นภาคีเครือข่ายเข้าร่วมฝึกจำนวนมาก ทั้งนี้ ในส่วนของหน่วยงานที่ร่วมฝึกกันเป็นประจำ สามารถดำเนินการฝึกกันได้ดี เช่น หน่วยงานทหาร สาธารณสุข กรุงเทพมหานคร และที่สำคัญคือ ศอญ.จอส.พระราชทาน ซึ่งได้เข้าร่วมฝึกและสนับสนุนการฝึกครั้งนี้เป็นอย่างดี”

นอกจากนี้ได้กล่าวอีกว่า “การฝึกครั้งนี้นับได้ว่าเป็นการสร้างการรับรู้ และเสริมสร้างองค์ความรู้ในการจัดการสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉิน ให้แก่บุคลากรของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และหน่วยงานภาคีเครือข่าย สามารถนำภารกิจของ สปด. 18 สปด. มาเชื่อมโยงกับสถานการณ์การฝึก ทำให้ผู้เข้าร่วมการฝึกสามารถเข้าใจ รับผิดชอบหน้าที่และภารกิจของตนเองมากยิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มาปฏิบัติงานในสถานการณ์การฝึกได้ เช่น จิตอาสา หน่วยงานทหาร อาสาสมัคร เป็นต้น และผลลัพธ์ที่ได้จากการฝึกในมุมมองว่าเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งในแง่ของบุคลากร และการประสานการปฏิบัติงานร่วมกัน จะทำให้การจัดการสาธารณภัยของประเทศเป็นไปอย่างมีระบบ/แนวทาง บนฐานของการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน”

นายฤทธิเพชร เพชรบุณิน ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการป้องกันสาธารณภัย ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า “จากการฝึกทำให้ได้เห็นความสามารถของบุคลากรบางท่านในพื้นที่ ซึ่งมีความสามารถโดดเด่น สามารถเป็นกำลังสำคัญในการจัดการสาธารณภัยของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในอนาคตต่อไปได้อย่างไรก็ตาม มีประเด็นที่สามารถนำไปเป็นบทเรียนรู้เพื่อปรับปรุงการฝึกในอนาคต ได้แก่ การฝึกเกี่ยวกับการสถาปนาระบบสื่อสารและการใช้งาน การสั่งการ ซึ่งในการฝึกครั้งนี้ไม่ราบรื่นเท่าที่ควร เนื่องจากความไม่เข้าใจระบบการใช้งานของแต่ละองค์กรที่นำมาฝึกร่วมกัน ฉะนั้นควรมีการจัดทำแนวทาง/มาตรฐานการฝึก/การใช้อุปกรณ์ทางด้านดังกล่าวโดยเฉพาะ และในการฝึกแต่ละครั้ง ควรกำหนดให้มีระยะเวลาสำหรับการหารือ ชักซ้อม และทำความเข้าใจระหว่างหน่วยงาน รวมถึงการคำนึงถึงประเด็นที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับการไม่สามารถใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ซึ่งอาจจะต้องเตรียมแผน/ระบบสำรองในการสื่อสาร โดยการกลับมาใช้เครือข่ายระบบวิทยุสื่อสารตามแนวทางที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงให้แนวทางไว้”

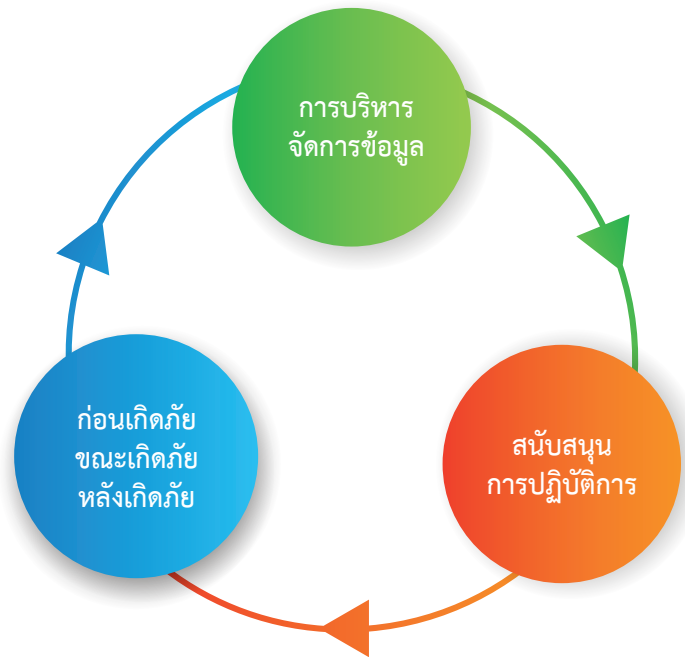
นอกจากนี้ ประเด็นอื่น ๆ ที่สามารถนำมาพิจารณาในการวางแผนการฝึกในอนาคต ได้แก่ การกำหนดให้มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาร่วมจัดทำสถานการณ์และประเมินผลการฝึก การดำเนินการพัฒนาเสริมสร้างองค์ความรู้ให้แก่บุคลากรส่วนกลางและพื้นที่คู่ขนานไปกับการฝึกอย่างต่อเนื่อง การกำหนดวัตถุประสงค์การฝึกให้ครอบคลุมถึงการทดสอบระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และจัดทำสถานการณ์การฝึกให้นำไปสู่การทดสอบในการปฏิบัติได้ โดยให้มีการบูรณาการระบบของต่างหน่วยงาน รวมถึงการบูรณาการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับ Function อื่น การนำ WebEOC /CIMS มาใช้ปฏิบัติในการฝึกและสถานการณ์จริง การกำหนดให้มีศูนย์ประสานงานในการฝึกในแต่ละพื้นที่ รวมถึงการวางแผนสำรองในด้านต่าง ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือหากเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้นระหว่างการฝึก ซึ่งไม่เป็นไปตามที่ได้กำหนดเอาไว้

Special Scoop

ระบบบริหาร จัดการข้อมูล สารสนเทศในภาวะวิกฤติ (Crisis Information Management System : CIMS)

“What”

ระบบบริหารจัดการในภาวะวิกฤติ (Crisis Information Management System : CIMS) คือ ระบบที่ใช้แลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านเว็บไซต์ ที่รองรับการทำงาน ของศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (Emergency Operation Center: EOC) เพื่อใช้ในการติดตาม การสั่งการ ควบคุม และประสานความร่วมมือของแต่ละหน่วยงานในการบริหาร สถานการณ์ฉุกเฉินสาธารณภัย พร้อมทั้งแสดงทรัพยากรและ การระดมทรัพยากรไปยังที่เกิดเหตุ เพื่อบริหารจัดการเหตุ ฉุกเฉินให้สามารถปกป้องชีวิต ทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อมได้ อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมาย ตามโครงสร้างของ ระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System: ICS) ตามแนวทางของสำนักจัดการภาวะฉุกเฉินกลาง (Federal Emergency Management Agency : FEMA)



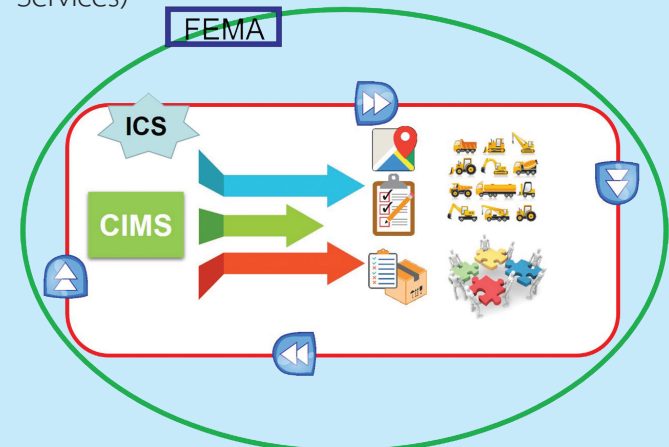
โครงสร้างระบบบริหารจัดการข้อมูล สารสนเทศในภาวะวิกฤติ (Crisis Information Management System : CIMS)

ประกอบด้วย โครงร่างขอบเขตของระบบ (Framework) และ เนื้อหา (Content)

► โครงร่างขอบเขตของระบบ (Framework) คือ ชนิดหรือประเภทของเหตุการณ์ ที่ประกอบด้วย เหตุการณ์ ประจำวัน เหตุการณ์ภาวะวิกฤติ ระบบการฝึกซ้อมแผน คลัง ข้อมูล และเกี่ยวกับแผน (Plan)

► เนื้อหา (Content) คือ เนื้อหาของข้อมูลที่แสดงผล ประกอบด้วย การแสดงข้อมูล (Board) แผนที่ (Map) กระดานสนทนา (Chat) การแจ้งเตือน (Notification)

โดยสรุปการทำงานของระบบบริหารจัดการข้อมูล สารสนเทศในภาวะวิกฤติ (Crisis Information Management System : CIMS) ประกอบด้วย การจัดการเหตุการณ์ (Event Management) แผนที่ภูมิสารสนเทศ (GIS Mapping) การแจ้งเตือน (Notification) การเชื่อมโยงข้อมูล (Web Services)



“Who”

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้นำระบบระบบบริหารจัดการในภาวะวิกฤติ (Crisis Information Management System : CIMS) มาใช้ ในการบริหารจัดการข้อมูลสาธารณภัย ทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ รวมถึงการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยระบบจะเน้นการนำข้อมูลจากหลายหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกมาใช้ร่วมกัน (Information Sharing) เพื่อทำให้เกิดการแสดงผลข้อมูลร่วมกัน (Common Operation Picture : COP)

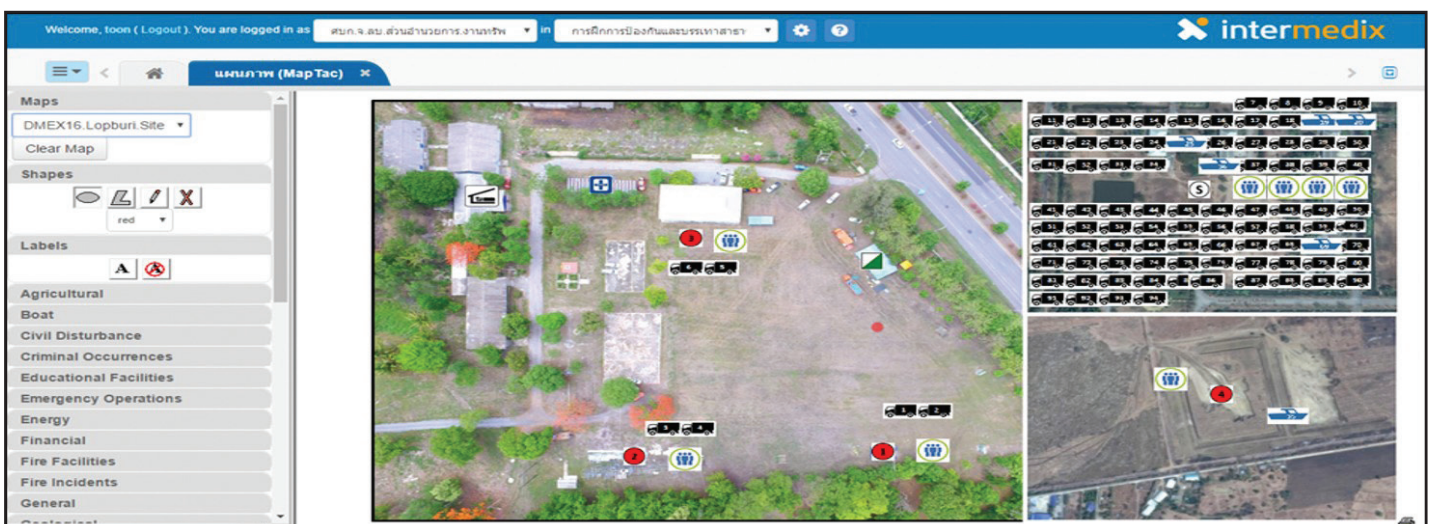
นำไปสู่การสนับสนุนการตัดสินใจ (Decision Support) ด้านการปฏิบัติการ การอำนวยความสะดวก และการบริหารจัดการในทุกระดับได้อย่างรวดเร็ว เป็นระบบ และมีเอกภาพในการจัดการข้อมูลที่จะให้หน่วยงานต่าง ๆ มีความร่วมมือกันสามารถเห็นภาพและเข้าใจในสถานการณ์ของเหตุการณ์ไปในทิศทางเดียวกัน

“How & When”

ระบบบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศในภาวะวิกฤติ (Crisis Information Management System: CIMS) ได้ถูกนำมาใช้ปฏิบัติงานตามหน้าที่หลักในการบริหารจัดการข้อมูลสาธารณภัย ทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ การฝึกแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและการสนับสนุนหน่วยงานภายนอก รวมถึงการประยุกต์การใช้กับงานอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่

1. การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

- 1.1 การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (IDMEx 2016) จังหวัดชัยนาท-ลพบุรี
- 1.2 การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ (ID-Mex 2016) สยามไทย-ญี่ปุ่น ดินแดง กรุงเทพมหานคร
- 1.3 การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ (IDMEx 2017) อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
- 1.4 การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ พ.ศ. 2562 (IDMEx 2019) จังหวัดลพบุรี
- 1.5 การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ พ.ศ. 2562 (IDMEx 2019) กรณีภัยจากสึนามิ จังหวัดกระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง และจังหวัดสตูล



2. การฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของหน่วยงานอื่น

- 2.1 การฝึกบริหารวิกฤติการณ์ระดับชาติ ประจำปี 2560 (C-MEX 17) สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
 2.2 การฝึกบริหารวิกฤติการณ์ระดับชาติ ประจำปี 2561 (C-MEX 18) สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

รายละเอียดเหตุการณ์-บ่งการ (Event Information.)

รายละเอียดเหตุการณ์-บ่งการ เกี่ยวกับพื้นที่เหตุการณ์ รูปภาพ / เอกสารแนบ พุด-คุย / ถาม-ตอบ Print Return

บ่งการ
 ประเภทข้อมูล: บ่งการ เลขที่เหตุการณ์: 1 ลำดับเหตุการณ์: 8 เลขที่บ่งการ: 1 ชื่อเหตุการณ์-บ่งการ: การยกระดับการบริหารจัดการ
 รายละเอียดเหตุการณ์-บ่งการ: จากลำดับเหตุการณ์/สถานการณ์ดังกล่าว: สถานการณ์ความรุนแรงดังกล่าว จังหวัดเชียงใหม่เข้าข่ายยกระดับการบริหารจัดการหรือไม่ ให้เหตุผลประกอบ (หากต้อง มียกระดับการบริหารจัดการของจังหวัดเชียงใหม่ ให้อธิบายถึงขั้นตอนการยกระดับ)

รายละเอียดการปฏิบัติในบ่งการ + SOP

หน่วยงาน | รายละเอียด เอกสารแนบ Edit

1. อำเภอ
 รายละเอียด:
 อำเภอชายแดน (ฝ่าย/กองบริหาร/แม่ข่าย/เชิงกลาง/เวียงแหง) ประสานผู้นำชุมชน ให้เฝ้าระวังความวุ่นวายในสถานที่ชายแดน

2. ขาดคน
 รายละเอียด:
 TBC ขึ้นเสนอโครงการขอความร่วมมือผ่านคณะกรรมการ TBC
 - การประสานแบบเป็นทางการ
 - ประชุม
 - ทำหนังสือ
 - การประสานแบบไม่เป็นทางการ

3. จังหวัด
 รายละเอียด:
 ให้ผู้นำท้องถิ่น ท้องที่ ตำรวจ / ทหาร ประสานงานกับประเทศเพื่อนบ้านจัดการภายในพื้นที่

4. บก.ภ.ช.
 รายละเอียด:
 การยกระดับขึ้น จะต้องพิจารณาจากสภาพพื้นที่ ผลกระทบความรุนแรงที่เกิดขึ้น ความซับซ้อนของภัย การประเมินสถานการณ์ของจังหวัด และบทปก.ช

Page 1 of 1 Disable Refresh? ©2019 ESI Acquisition, Inc. WebE

ข้อมูลเหตุการณ์- บ่งการ การฝึก (MSEL Information.)

 นายวรฤทธิ์ เพชรรัตน์ - CMEX ส่วนควบคุมการฝึก รวม: 8 เหตุการณ์ รวม: 21 บ่งการ รวม: 1 สถานะ Templated Show Map Tools

*** แสดงหน้าละ 30 รายการ ตามลำดับเหตุการณ์/บ่งการ (ล่าสุด)

เลือกประเภท: เลือกจังหวัด: ชื่อเหตุการณ์/บ่งการ: หมายเลขเหตุการณ์: ลำดับเหตุการณ์: หมายเลขบ่งการ: Search Clear

			ชื่อเหตุการณ์ / วัน-เวลา	ประเภท	รายละเอียดเหตุการณ์	สถานที่เหตุการณ์ / จังหวัด	RPI	SOP	Details
1	8	4	หน่วยงานมีการดำเนินการอย่างไร ต่อเหตุการณ์ความเสียหายต่ออุปกรณ์การสื่อสาร?	บ่งการ	• การบริหารจัดการสาธารณภัย จากลำดับเหตุการณ์/สถานการณ์ดังกล่าว: หน่วยงานมีการดำเนินการอย่างไร ต่อเหตุการณ์ความเสียหายต่ออุปกรณ์การสื่อสารที่เกี่ยวข้องภาคเหนือของไทยเป็นจำนวนมาก ..			1	
1	8	3	การตัดสินใจและการดำเนินการ ในการอพยพประชาชนที่ได้รับผลกระทบ มีการดำเนินการอย่างไร?	บ่งการ	• การบริหารจัดการสาธารณภัย จากลำดับเหตุการณ์/สถานการณ์ดังกล่าว: การตัดสินใจและการดำเนินการ ในการอพยพประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาหมอกควัน และไฟป่ามีการดำเนินการอย่างไร ..			2	
1	8	2	การขอความร่วมมือประเทศเพื่อนบ้าน ในการบริหารจัดการหมอกควันข้ามแดน มีขั้นตอนอย่างไร?	บ่งการ	• การบริหารจัดการสาธารณภัย จากลำดับเหตุการณ์/สถานการณ์ดังกล่าว: การขอความร่วมมือประเทศเพื่อนบ้าน ในการบริหารจัดการหมอกควันข้ามแดน มีขั้นตอนอย่างไร (ให้ระบุรายละเอียดพร้อมด้วยกลไกความร่วมมือชายแดนที่เกี่ยวข้อง) ..			1	
1	8	1	การยกระดับการบริหารจัดการ	บ่งการ	• การบริหารจัดการสาธารณภัย จากลำดับเหตุการณ์/สถานการณ์ดังกล่าว: สถานการณ์ความรุนแรงดังกล่าว จังหวัดเชียงใหม่เข้าข่ายการยกระดับการบริหารจัดการหรือไม่ ให้เหตุผลประกอบ (หากต้อง มียกระดับการบริหารจัดการของจังหวัดเชียงใหม่ ให้อธิบายถึงขั้นตอนการยกระดับ) ..			4	
1	8		หมอกควันข้ามพรมแดน คุณภาพอากาศอันดับหนึ่งของโลก นักท่องเที่ยว ยกเลิกการเดินทาง	สถานการณ์	• การบริหารจัดการสาธารณภัย ขณะที่จังหวัดอยู่ระหว่างแก้ไขปัญหา ได้เกิดปัญหาหมอกควันข้ามพรมแดนจังหวัด รวมถึงข้ามพรมแดนจากประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้พื้นที่ ๔ จังหวัดภาคเหนือเกิดวิกฤต จำนวน ๙๐๐ ตำบล จากทั้งหมด ๘๒๒ ตำบล (เป็นพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ๑๕๐ ตำบล) จนทำให้ประเทศไทย เป็นประเทศ ..	พื้นที่ ๔ จังหวัดภาคเหนือ			
1	7	3	แนวทางในการจัดทำพื้นที่ปลอดภัย (Safety Zone) และเส้นกั้นเขตอันตราย?	บ่งการ	• การบริหารจัดการสาธารณภัย หน่วยงานบรรเทาภัย สาธารณภัย และกองกำลังที่เกี่ยวข้องภายใต้แนวคิด เป็นหน่วยงานที่เข้าช่วยเหลือ			2	

Page 1 of 1 Disable Refresh? ©2019 ESI Acquisition, Inc. WebE

การฝึกการป้องกัน

และบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ พ.ศ. 2562 (IDMEx 2019) กรณีภัยจากคลื่นสึนามิ

- 2.3 การฝึกบริหารวิกฤติการณ์ระดับชาติ ประจำปี 2562 (C-MEX 19) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ
- 2.4 การฝึกบริหารวิกฤติการณ์ระดับชาติ ประจำปี 2562 (C-MEX 20) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ
- 2.5 การฝึกอบรบหลักสูตรจิตอาสา 904 “หลักสูตรพื้นฐาน” รุ่นที่ 3/62
- 2.6 การฝึกอบรบหลักสูตรจิตอาสา 904 “หลักสูตรพื้นฐาน” รุ่นที่ 4/63
- 2.7 การฝึกอบรบหลักสูตรจิตอาสา 904 “หลักสูตรประจำ” รุ่นที่ 3/62

The screenshot displays the CIMS interface with a map of Southeast Asia and a table of crisis events. The table has columns for Crisis Name, Crisis Details, Crisis Location, and Crisis Status. The events listed are:

ชื่อเหตุการณ์	รายละเอียดเหตุการณ์	สถานที่เกิดเหตุ	สถานะ
ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ (EOC)	รายละเอียดเหตุการณ์ สถานการณ์ และการปฏิบัติ ภายใน ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์	ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ (ICP) ด.สามเสนใน อ.พญาไท จ. กรุงเทพมหานคร	1 0
สถานี 1 การระงับอัคคีภัย	รายละเอียดเหตุการณ์ สถานการณ์ และการปฏิบัติ ภายใน สถานี 1 การระงับอัคคีภัย	สถานี 1 การระงับอัคคีภัย ด.สามเสนใน อ.พญาไท จ. กรุงเทพมหานคร	149 43
สถานี 2 การช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุทางถนน	รายละเอียดเหตุการณ์ สถานการณ์ และการปฏิบัติ ภายใน สถานี 2 การช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุทางถนน	สถานี 2 การช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุทางถนน ด.สามเสนใน อ.พญาไท จ. กรุงเทพมหานคร	83 47
สถานี 3 การช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุทางถนน	รายละเอียดเหตุการณ์ สถานการณ์ และการปฏิบัติ ภายใน สถานี 3 การช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุทางถนน	สถานี 3 การช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุทางถนน ด.สามเสนใน อ.พญาไท จ. กรุงเทพมหานคร	83 47

3. สถานการณ์อุทกภัยภาคใต้ ปี พ.ศ. 2559 - 2560 ระบบบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศในภาวะวิกฤติ (Crisis Information Management System : CIMS) ได้สนับสนุนการแสดงผลภาพรวมสถานการณ์และพื้นที่ประสบภัย ข้อมูล

ความเสียหาย ข้อมูลสถานะทรัพยากรที่ใช้ในการจัดการภัย ข้อมูลศูนย์อพยพ/ศูนย์พักพิง และข้อมูลแผนฟื้นฟูของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการ ณ กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (ส่วนหน้า) ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 11 สุราษฎร์ธานี

The screenshot displays the CIMS interface with a table of resource tracking and a status summary. The table has columns for Resource No., Categories, Name, Amount, Details, Location, Status, and Tools. The resources listed are:

Resource No.	Categories	Name	Amount	Details	Location	Status	Tools
12-31	ศูนย์ ปก.เขต 12	เรือท้องแบนฉุกเฉินของทางบก	6 ลำ	ช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่	จ.ปัตตานี	กำลังปฏิบัติงาน	
12-34	ศูนย์ ปก.เขต 12	เรือท้องแบนของทางบก	45 ลำ	ช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่	จ.ปัตตานี	กำลังปฏิบัติงาน	
12-14	ศูนย์ ปก.เขต 12	สวทามเบื้องต้น 12 เมตร	1 ชุด	สนับสนุนการช่วยเหลือในพื้นที่	จ.สงขลา	กำลังปฏิบัติงาน	
12-07	ศูนย์ ปก.เขต 12	รถบรรทุกขนาดใหญ่ของทางบก	1 คัน	สนับสนุนการช่วยเหลือในพื้นที่	จ.สงขลา	กำลังปฏิบัติงาน	

Summary of Status:

สถานะ	จำนวน
กำลังปฏิบัติงาน	130
รอปฏิบัติงาน	58
ช่วยเหลือ	2

Summary of Status - กำลังปฏิบัติงาน:

จังหวัด	จำนวน
กระบี่	0
ภูเก็ต	10
ตรัง	0
นครศรีธรรมราช	15

การฝึกการป้องกัน

และบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ พ.ศ. 2562 (IDMEx 2019) กรณีภัยจากคลื่นสึนามิ

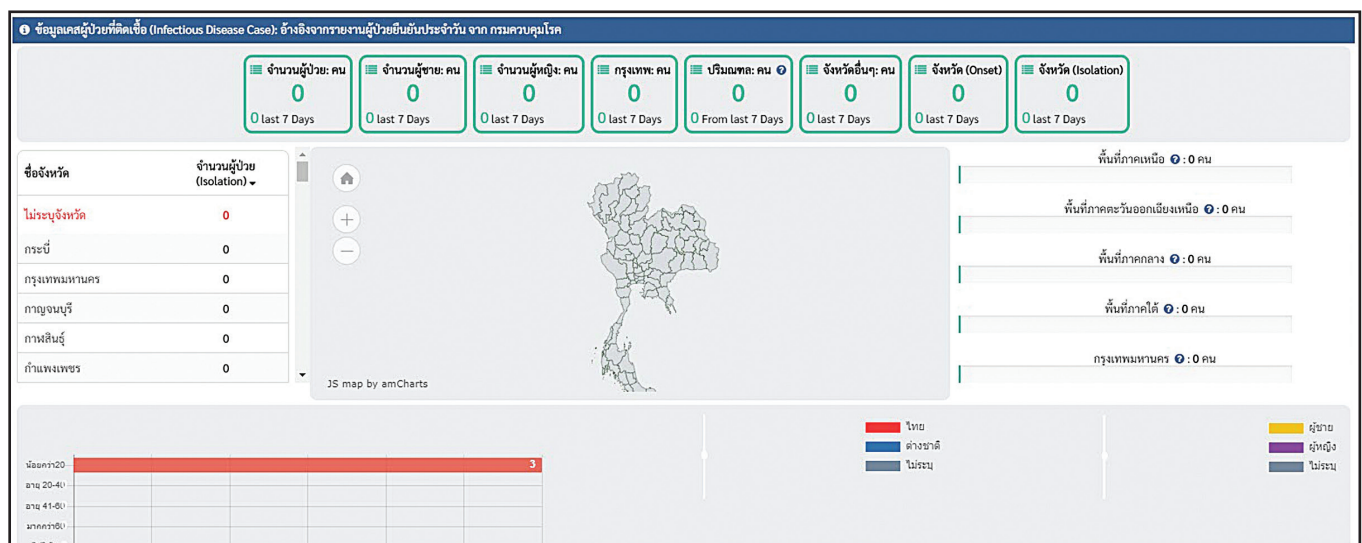
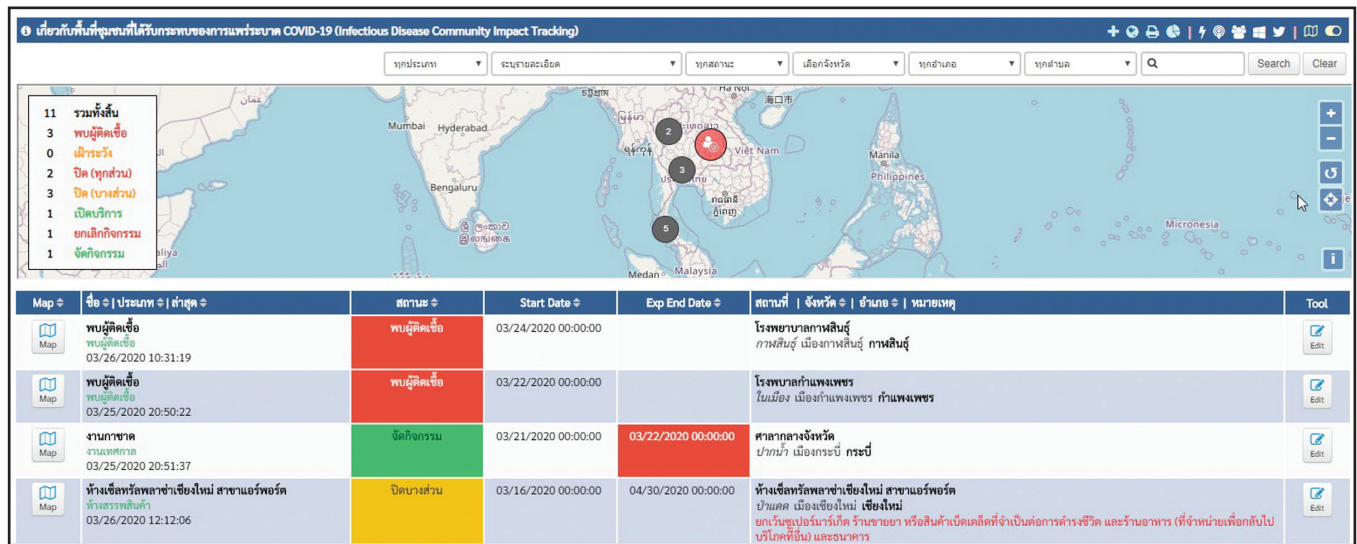
ข้อมูลผู้ประสบภัยจากเหตุการณ์ (ทั้งหมด)												
รวม: 9788 บุคคล ถูกฉีดยา: 9788 ยังไม่ฉีดยา: 0 บันทึกข้อมูลไม่ครบถ้วน: 0 เลขที่บัตรไม่ถูกต้อง: 0 บ้านเลขที่ไม่ถูก: 0 ชื่อตัว: 0 เลขบัตรตัว: 0 ที่อยู่ตัว: 0 ชื่อและนามสกุลตัว: 0 เลขที่บัตรประชาชนตัว: 0 ทั้งหมดตัว: 0												
*** แสดงหน้าละ 30 รายการ												
ครั้งที่บันทึก: Q ทุกสถานะ จังหวัด อำเภอ ตำบล Q Search Clear Actions												
#	ชื่อ-นามสกุล * เลขที่บัตร * ครั้งที่บันทึก *	เลขที่ *	ไม่มีเลขที่ *	หมู่ที่ *	ถนน *	ตำบล *	เขตตำบล *	จังหวัด *	เขตอำเภอ *	ประเภทพื้นที่ *	หลักเกณฑ์ *	สถานะการตรวจสอบ * (ส่งคืน)
1	นางแสง แซ่ 3960500314931 (ครั้งที่1)	1		1	ลานโพธิ์ ซอย 3	คันทองมัส	คันทองมัส	ระนอง	นาข้าวไร่		1	✓
2	นายสวัสดิ์ สุขสบาย 3960500135858 (ครั้งที่1)	56		1	ระแงงมรรคา 4	คันทองมัส	คันทองมัส	ระนอง	นาข้าวไร่	✓	1	✓
3	นายสชาติ จินนาร 3960500067879 (ครั้งที่1)	59		1	ระแงงมรรคา 5	คันทองมัส	คันทองมัส	ระนอง	นาข้าวไร่		1	✓
4	นางยุ้ย อินทพันธ์ 3960500123400 (ครั้งที่1)	23		1	ลานโพธิ์ ซอย 3	คันทองมัส	คันทองมัส	ระนอง	นาข้าวไร่		1	✓
5	นางจันทน์ พงษ์เทพ 3960500123299 (ครั้งที่1)	16		1	ลานโพธิ์ ซอย 3	คันทองมัส	คันทองมัส	ระนอง	นาข้าวไร่		1	✓
6	นางจันทน์ พงษ์เทพ 3960500123761 (ครั้งที่1)	17		1	ลานโพธิ์ ซอย 3	คันทองมัส	คันทองมัส	ระนอง	นาข้าวไร่		1	✓
7	นางจันทน์ พงษ์เทพ 3960500123761 (ครั้งที่1)	13		1	ลานโพธิ์ ซอย 3	คันทองมัส	คันทองมัส	ระนอง	นาข้าวไร่		1	✓

5. ระบบข้อมูลทะเบียนคุมการใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภคของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดย ระบบบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศในภาวะวิกฤติ (Crisis Information Management System : CIMS) ได้สนับสนุนการบันทึกข้อมูลค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภคของหน่วยงานในสังกัดกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ โทรคมนาคมและการสื่อสาร (อินเทอร์เน็ต) และไปรษณีย์

ข้อมูลทะเบียนคุมการใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภค												
ป.ก. กลุ่มตรวจสอบภายใน ทั้งหมด: 809 รายการ จำนวน: 110 หน่วยจ่าย จำนวน: 4 ปีงบประมาณ ปีงบประมาณ รายงาน												
*** แสดงหน้าละ 50 รายการแยกตามปีงบประมาณและเดือนที่บันทึก												
หน่วยงานส่วนกลาง ศูนย์ป.ก. เขต ป.ก. จังหวัด / สาขา สถานี / ไร่ชาลีย์ Refresh												
ค่าไฟฟ้า: 9,049,576.63 บาท ค่าประปา: 859,999.05 บาท ค่าโทรศัพท์: 2,589,753.16 บาท โทรคมนาคม/การสื่อสาร: 131,507.74 บาท ค่าไปรษณีย์: 1,153,928.57 บาท รวมทั้งสิ้น: 13,784,765.15 บาท												
ปีงบประมาณ *	เดือน	ชื่อหน่วยงาน ศูนย์ต้นทาง หน่วยเบิกจ่าย	ประเภทค่าใช้จ่าย								Tools	
			ไฟฟ้า		ประปา		โทรศัพท์		โทรคมนาคมและการสื่อสาร		ไปรษณีย์	
			เอกสาร เบิก	จำนวน เงิน	เอกสาร เบิก	จำนวน เงิน	เอกสาร เบิก	จำนวน เงิน	เอกสาร เบิก	จำนวน เงิน	เอกสาร เบิก	จำนวน เงิน
2563	ธันวาคม	กองคลัง ป.ก. 1500600006 1500600006					11	1,835.65				
2563	ธันวาคม	กองคลัง ป.ก. 1500600006 1500600006					13	14,448.21				
2563	ธันวาคม	กองคลัง ป.ก. 1500600006 1500600006			3	32,590.50						
2563	ธันวาคม	กองคลัง ป.ก. 1500600006 1500600006	3	497,791.44								
2563	ธันวาคม	กองการเจ้าหน้าที่ (ทอ.) 1500600007 1500600006					11	11,618.06				

ข้อมูลรายละเอียดการใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภค ของหน่วยงาน												
กลุ่มตรวจสอบภายใน (ค.ส.) - ป.ก.กลุ่มตรวจสอบภายใน ทั้งหมด: 4728 รายการ จำนวน: 197 หน่วยจ่าย จำนวน: 5 ปีงบประมาณ ปีงบประมาณ รายงาน ประเภทค่าใช้จ่าย Refresh												
*** แสดงหน้าละ 50 รายการแยกตามปีงบประมาณที่บันทึก												
หน่วยงานส่วนกลาง ศูนย์ป.ก. เขต ป.ก. จังหวัด / สาขา สถานี / ไร่ชาลีย์ Refresh												
ค่าไฟฟ้า: 9,078,424.04 บาท ค่าประปา: 865,286.30 บาท ค่าโทรศัพท์: 2,617,378.85 บาท โทรคมนาคม/การสื่อสาร: 130,876.44 บาท ค่าไปรษณีย์: 1,160,266.57 บาท รวมทั้งสิ้น: 13,852,232.20 บาท												
ปีงบประมาณ ประจำปี	ชื่อหน่วยงาน ศูนย์ต้นทาง หน่วยเบิกจ่าย	ประเภทค่าใช้จ่าย	หมายเลข วันที่ใบแจ้งหนี้	รายละเอียดการเบิกจ่าย						รวม		
				มกราคม กุมภาพันธ์	มีนาคม เมษายน	พฤษภาคม มิถุนายน	กรกฎาคม สิงหาคม	กันยายน ตุลาคม	พฤศจิกายน ธันวาคม	จำนวน (บาท)		จำนวน (บาท)
2563 ธันวาคม	กองคลัง ป.ก. 1500600006 1500600006	โทรศัพท์	02-2410444 28 มกราคม 2563	-	-	-	-	-	-	-		227.70
2563 ธันวาคม	กองคลัง ป.ก. 1500600006 1500600006	โทรศัพท์	02-2430034 28 มกราคม 2563	-	-	-	-	-	-	-		101.65
2563 ธันวาคม	กองคลัง ป.ก. 1500600006 1500600006	โทรศัพท์	02-2430035 28 มกราคม 2563	-	-	-	-	-	-	-		101.65
2563 ธันวาคม	กองคลัง ป.ก. 1500600006 1500600006	โทรศัพท์	02-2430039 28 มกราคม 2563	-	-	-	-	-	-	-		-

6. การจัดทำข้อมูลของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้แก่ การบันทึกข้อมูลสถานการณ์ประจำวัน ข้อมูลสรุปเคสผู้ต้องสงสัย/ผู้ป่วยที่ติดเชื้อ COVID-19 แยกตามขอบเขตการปกครอง (Infectious Disease Case Summary by Jurisdiction) ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ชุมชนที่ได้รับกระทบของการแพร่ระบาด COVID-19 เพื่อรายงานสถานการณ์และข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง



“Conclusion”

ในอนาคตระบบบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศในภาวะวิกฤติ (Crisis Information Management System : CIMS) ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจะเป็นระบบสารสนเทศที่ใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลที่สนับสนุนการปฏิบัติงาน และสนับสนุนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติและภาวะปกติ ในการเพิ่มประสิทธิภาพของการป้องกันและลดผลกระทบ (Prevention) และการเตรียมพร้อมรับมือกับภัยพิบัติ (Preparedness) และให้สามารถจัดการเหตุ (Response) ได้อย่างมีประสิทธิภาพในด้านการป้องกัน บรรเทา และช่วยเหลือฟื้นฟูจากสาธารณภัย เพื่อให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีข้อมูลที่สามารถสนับสนุนการควบคุมและสั่งการ ทั้งในภาวะวิกฤติและภาวะปกติ ตั้งแต่ก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบขอบคุณ

► ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย

ว่าที่ ร.ต.ตระกูล ไตรธรรม

ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย

นายประเสริฐ นิยมานสมัย

ผู้อำนวยการส่วนประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์

นางสาวสุจินต์พร พาบุการณ์

ผู้อำนวยการส่วนข้อมูลสาธารณภัย

นายดุสิต พงศาพิพัฒน์

ผู้อำนวยการส่วนฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

นายสันติ บุชบงทอง

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

► ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ

นายธนบดี ครอบงมย์

ผู้อำนวยการส่วนเทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการเตือนภัย

นายสุวัฒน์ พลับพลึง

ร.ก. ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการเตือนภัย

► กองส่งเสริมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

นายฤกษ์เพชร เพชรบุรณิน

ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการป้องกันสาธารณภัย

► ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

นายวรยุทธ เพชรกรรณ์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

► สถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

นางสาวภรณ์ไพ วรรณ

ผู้อำนวยการส่วนวิชาการและส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรบุคคล

► สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดชัยภูมิ

นายพงศ์ศักดิ์ ธีรศักดิ์วัฒนา

หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดชัยภูมิ

► กอศทป

นางสาวณัฐนันท์ เมธามุข

พนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

► พิสูจน์อักษร

นางกนิษฐา สุวรรณสินธุ์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นางสาววรรณมน บุณรัตน์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

► ช่างภาพ

นายณวัฒน์ รพีพันธุ์

พนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

การประเมินผลการฝึกการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ (IDMEx 2019)

► คณะที่ปรึกษา

นายเชยพล ธีรศักดิ์

อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

นายชัยณรงค์ วาสนะสมสิทธิ์

รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

► กองบรรณาธิการ

► บรรณาธิการ

นายสหรัฐ วงศ์สกุลวิวัฒน์

หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดน่าน

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักวิจัย

และความร่วมมือระหว่างประเทศ

► ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นางสาวอารีรัตน์ วิจิตรพิตรผล

ผู้อำนวยการส่วนวิจัยและพัฒนา

► ทีมวิจัย

► หัวหน้าผู้เรียบเรียง

นางสาวอารีรัตน์ วิจิตรพิตรผล

ผู้อำนวยการส่วนวิจัยและพัฒนา

► ผู้เรียบเรียง

นางกนิษฐา สุวรรณสินธุ์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นางสาวกมลวรรณ เอกโชติ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นางสาววรรณมน บุณรัตน์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นายพีระพงศ์ ศรีชัย

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

นางสาวศศิธร ศรีรัตนพิบูลย์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

นางสาวณัฐนันท์ เมธามุข

พนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

นายณวัฒน์ รพีพันธุ์

พนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

► ออกแบบศิลป์

บริษัท ลีโอ แลนเซ็ท จำกัด

โทร . 0 2930 8946-8 โทรสาร 0 2930 8945

E-mail : leo_lanset@yahoo.com

► ผู้พิมพ์

บริษัท ลีโอ แลนเซ็ท จำกัด

โทร . 0 2930 8946-8 โทรสาร 0 2930 8945

E-mail : leo_lanset@yahoo.com

การป้องกันการป้องกัน

และบรรณานุกรมแบบบูรณาการ พ.ศ. 2562 (IDMEx 2019) กรณีศึกษาจากคลื่นสึนามิ

ปีที่ 6 เล่มที่ 10

พิมพ์ครั้งที่ 1 เดือนมิถุนายน 2563

เสนอแนะโดย

ติดต่อกองบรรณาธิการที่

นายสหรัฐ วงศ์สกุลวัฒน์

สำนักวิจัยและความร่วมมือระหว่างประเทศ

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

3/12 ถนนอุทธรณ์นอก เขตดุสิต กทม.10300

โทร : 0-2243-3518/0-2637-3651

โทรสาร 0-2243-2206

ออกแบบ/จัดพิมพ์

บริษัท ลีโอ แลนเซ็ท จำกัด

โทร . 0 2930 8946-8 โทรสาร 0 2930 8945

E-mail : leo_lanset@yahoo.com



กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
กระทรวงมหาดไทย